

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE

Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah

(2014/C 249/01)

KAZALO

1.	UVOD	3
2.	PODROČJE UPORABE SMERNIC	5
2.1	Sektorsko področje uporabe	5
2.2	Vsebinsko področje uporabe: pojem „podjetje v težavah“	6
2.3	Pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje in začasna podpora za prestrukturiranje	7
2.4	Pomoč za kritje socialnih stroškov prestrukturiranja	7
3.	ZDRUŽLJIVOST Z NOTRANJIM TRGOM	8
3.1	Prispevek pomoči k cilju skupnega interesa	9
3.1.1	Dokazovanje socialnih težav ali tržne pomanjkljivosti	9
3.1.2	Načrt prestrukturiranja in obnova dolgoročne sposobnosti preživetja	10
3.2	Potreba po državnem posredovanju	11
3.3	Ustreznost	11
3.3.1	Pomoč za reševanje	11
3.3.2	Pomoč za prestrukturiranje	12
3.4	Spodbujevalni učinek	12
3.5	Sorazmernost pomoči / pomoč, omejena na najmanjšo potrebno	12
3.5.1	Pomoč za reševanje	12
3.5.2	Pomoč za prestrukturiranje	12
3.6	Negativni učinki	14
3.6.1	Načelo enkratnosti pomoči	14
3.6.2	Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence	15
3.6.3	Prejemniki predhodne nezakonite pomoči	17
3.6.4	Posebni pogoji za odobritev pomoči	18
3.7	Preglednost	18
4.	POMOČ ZA PRESTRUKTURIRANJE NA OBMOČJIH, KI PREJEMAJO POMOČ	18
5.	POMOČ PONUDNIKOM STORITEV SPLOŠNEGA GOSPODARSKEGA POMENA V TEŽAVAH	19

6.	HEME POMOČI ZA MANJŠE ZNESKE POMOČI IN UPRAVIČENCE	20
6.1	Splošni pogoji	20
6.2	Cilj skupnega interesa	20
6.3	Ustreznost	21
6.4	Sorazmernost pomoči / pomoč, omejena na najmanjšo potrebno	21
6.5	Negativni učinki	21
6.6	Začasna podpora za prestrukturiranje	22
6.7	Trajanje in ocena	22
7.	POSTOPKI	23
7.1	Hitri postopek za pomoč za reševanje	23
7.2	Postopki v zvezi z načrti prestrukturiranja	23
7.2.1	Izvajanje načrta prestrukturiranja	23
7.2.2	Sprememba načrta prestrukturiranja	23
7.2.3	Potreba po obveščanju Komisije o vsaki pomoči, dodeljeni upravičencu v obdobju prestrukturiranja	24
8.	POROČANJE IN SPREMLJANJE	24
9.	USTREZNI UKREPI IZ ČLENA 108(1) PDEU	24
10.	DATUM UPORABE IN TRAJANJE	25

1. UVOD

1. Komisija v teh smernicah določa pogoje, pod katerimi se državna pomoč za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah lahko šteje za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije.
2. Komisija je svoje prvotne smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ⁽¹⁾ sprejela leta 1994. Leta 1997 je dodala posebna pravila za področje kmetijstva ⁽²⁾. Leta 1999 je bila sprejeta spremenjena različica smernic ⁽³⁾. Leta 2004 je Komisija sprejela nove smernice ⁽⁴⁾, katerih veljavnost je bila najprej podaljšana do 9. oktobra 2012 ⁽⁵⁾, nato pa še do njihove nadomestitve z novimi pravili ⁽⁶⁾ v skladu s programom reform, določenim v Sporočilu Komisije z dne 8. maja 2012 o posodobitvi področja državnih pomoči EU ⁽⁷⁾.
3. Komisija je v navedenem sporočilu opredelila tri cilje posodobitve nadzora državnih pomoči:
  - (a) spodbujati trajnostno, pametno in vključujočo rast na konkurenčnem notranjem trgu;
  - (b) osredotočiti predhodno preverjanje, ki ga izvaja Komisija, na primere pomoči z največjim vplivom na notranji trg, hkrati pa krepi sodelovanje z državami članicami pri izvajanju pravil o državni pomoči;
  - (c) racionalizirati pravila in zagotoviti hitrejšo sprejemanje odločitev.
4. Komisija je v sporočilu zlasti pozvala k skupnemu pristopu pri reviziji različnih smernic in okvirov, ki bi temeljil na krepitvi notranjega trga, spodbujanju večje učinkovitosti javne porabe prek večjega prispevka državne pomoči k ciljem skupnega interesa, okrepljenem preverjanju spodbujevalnega učinka, omejevanju pomoči na najmanjšo potrebno ter izogibanju možnim negativnim učinkom pomoči na konkurenco in trgovino.
5. Komisija je v okviru revizije smernic o reševanju in prestrukturiranju podjetij v težavah upoštevala svoje izkušnje pri uporabi obstoječih pravil in zgoraj navedeni skupni pristop. Pri reviziji sta bila upoštevana tudi njena strategija Evropa 2020 ⁽⁸⁾ ter dejstvo, da bi negativni učinki državne pomoči lahko ovirali cilje glede krepitve produktivnosti in rasti, ohranjanja enakih možnosti za podjetja in boja proti nacionalnemu protekcionizmu.
6. Pomoč za reševanje in pomoč za prestrukturiranje spadata med najbolj izkrivljajoče oblike državne pomoči. Splošno priznано je, da produktivnost v uspešnih sektorjih gospodarstva ne raste zaradi povečevanja produktivnosti vseh podjetij, ki so prisotna na trgu, temveč predvsem zaradi tega, ker učinkovitejša in tehnološko naprednejša podjetja rastejo na račun tistih, ki so manj učinkovita ali imajo zastarele proizvode. Izstop manj učinkovitih podjetij s trga omogoča rast učinkovitejših konkurentov, sredstva pa se vrnejo na trg, kjer jih je mogoče produktivneje uporabiti. Pomoč za reševanje in pomoč za prestrukturiranje lahko s posegom v ta proces bistveno upočasnita gospodarsko rast v zadevnih sektorjih.

⁽¹⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 368, 23.12.1994, str. 12).

⁽²⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 283, 19.9.1997, str. 2).

⁽³⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 288, 9.10.1999, str. 2).

⁽⁴⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244, 1.10.2004, str. 2).

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije o podalšanju smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 156, 9.7.2009, str. 3).

⁽⁶⁾ Sporočilo Komisije o podalšanju uporabe Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah z dne 1. oktobra 2004 (UL C 296, 2.10.2012, str. 3).

⁽⁷⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Posodobitev področja državnih pomoči EU, COM(2012) 209 final.

⁽⁸⁾ Sporočilo Komisije: EVROPA 2020 Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 final.

7. Kadar deli podjetja, ki se sicer srečuje s težavami, še naprej v glavnem uspešno poslujejo, bi podjetje morda lahko opravilo prestrukturiranje ter s tem opustilo nekatere strukturne dejavnosti, ki ustvarjajo izgube, in omogočilo, da se preostale dejavnosti reorganizirajo na podlagi, ki nudi dobre obete za dolgoročno sposobnost preživetja. Takšno prestrukturiranje bi moralo običajno biti možno brez državne pomoči, tj. s sporazumi z upniki ali v obliki stečajnih postopkov ali postopkov v primeru reorganizacije. Sodobno insolventno pravo bi moralo prispevati k temu, da trdna podjetja preživijo, da se ohranijo delovna mesta ter da dobavitelji obdržijo kupce in lastniki ohranijo vrednost v podjetjih, ki so sposobna preživeti⁽⁹⁾. V stečajnih postopkih se podjetja, ki so sposobna preživeti, lahko tudi vrnejo na trg, tako da jih tretje osebe prevzamejo v okviru rednega poslovanja ali pa prevzamejo le njihova različna proizvodna sredstva.
8. Iz tega sledi, da bi podjetja morala biti upravičena do državne pomoči samo takrat, ko izčrpajo vse možnosti na trgu in ko je takšna pomoč potrebna, da bi se dosegel natančno določen cilj skupnega interesa. Podjetja bi morala imeti možnost, da pomoč na podlagi teh smernic prejmejo samo enkrat v desetih letih (načelo enkratnosti pomoči).
9. Dodatni pomislek se nanaša na moralno tveganje, ki ga ustvari državna pomoč. Podjetja, ki pričakujejo, da bodo najverjetneje rešena, ko zaidejo v težave, lahko sprejemajo izredno tvegane in netrajnostne poslovne strategije. Poleg tega se lahko zaradi možnosti, da bo podjetje prejelo pomoč za reševanje in prestrukturiranje, umetno zniža njegov strošek kapitala, s čimer podjetje pridobi neupravičeno konkurenčno prednost na trgu.
10. Državna pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah lahko ovira delovanje notranjega trga s tem, da nepravilni delež bremena strukturnih prilagoditev ter spremljajočih socialnih in gospodarskih težav prenese na druge države članice. To je samo po sebi nezaželeno in bi lahko sprožilo potratno tekmovanje za subvencije med državami članicami. Takšna pomoč lahko tudi ustvari ovire za vstop in zmanjša spodbude za čezmejne dejavnosti, kar je v nasprotju s cilji notranjega trga.
11. Zato je treba zagotoviti, da se pomoč odobri samo pod pogoji, ki blažijo njene potencialne škodljive učinke in spodbujajo učinkovito javno porabo. V zvezi s pomočjo za prestrukturiranje so zahteve po obnovi sposobnosti preživetja podjetja, lastnem prispevku in ukrepih za omejevanje izkrivljanja konkurence dokazale svojo vrednost v smislu blaženja potencialnih škodljivih učinkov takšne pomoči. Te zahteve so vključene tudi v te smernice ter so po potrebi prilagojene, da se upoštevajo nedavne izkušnje Komisije. Med drugim je bil uveden pojem porazdelitve bremena, da bi se bolje obravnavalo vprašanje moralnega tveganja. Pri pomoči za reševanje in začasni podpori za prestrukturiranje se potencialni škodljivi učinki blažijo z omejitvami glede trajanja in oblike pomoči.
12. Če ima pomoč obliko likvidnostne pomoči, ki je omejena tako v znesku kot v trajanju, so pomisleki o njenih potencialnih škodljivih učinkih precej manjši, zaradi česar jo je mogoče odobriti pod manj strogimi pogoji. Čeprav bi se takšna pomoč načeloma lahko uporabila za podporo celotnega procesa prestrukturiranja, omejitev pomoči za reševanje na obdobje šestih mesecev pomeni, da se to zgodi le redko, zato pomoči za reševanje običajno sledi pomoč za prestrukturiranje.
13. Da bi se spodbudila uporaba manj izkrivljajočih oblik pomoči, te smernice uvajajo nov koncept „začasne podpore za prestrukturiranje“. Tako kot pomoč za reševanje se tudi začasna podpora za prestrukturiranje lahko zagotovi le v obliki likvidnostne pomoči, ki je omejena v znesku in trajanju. Da bi se omogočila podpora celotnega procesa prestrukturiranja, pa je najdaljše obdobje začasne podpore za prestrukturiranje določeno na 18 mesecev. Začasna podpora za prestrukturiranje se lahko dodeli samo MSP⁽¹⁰⁾ in manjšim podjetjem v državni lasti⁽¹¹⁾, saj se v smislu dostopa do likvidnosti srečujejo z večjimi izzivi kot velika podjetja.

⁽⁹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru: Novi evropski pristop k poslovnemu neuspehu in insolventnosti, COM(2012) 742 final. Glej tudi Priporočilo Komisije z dne 12. marca 2014 o novem pristopu k poslovnemu neuspehu in insolventnosti, C(2014) 1500 final, zlasti uvodno izjavo 12.

⁽¹⁰⁾ V teh smernicah imajo pojmi „MSP“, „malo podjetje“ in „srednje veliko podjetje“ pomen, kot jim ga dodeljuje Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36), „veliko podjetje“ pa pomeni podjetje, ki ni MSP.

⁽¹¹⁾ V teh smernicah so za izogibanje diskriminaciji med javnim in zasebnim lastništvom podjetij „manjša podjetja v državni lasti“ gospodarske enote, ki lahko samostojno odločajo in bi se uvrstila med mala ali srednje velika podjetja v skladu s Priporočilom 2003/361/ES, če ne bi 25 % ali več kapitala ali glasovalnih pravic neposredno ali posredno, skupaj ali posamezno nadziral eden ali več javnih organov.

14. Kadar pomoč ponudnikom storitev splošnega gospodarskega pomena v težavah sodi v področje uporabe teh smernic, je treba opraviti oceno v skladu s standardnimi načeli smernic. Vendar pa je treba uporabo navedenih načel po potrebi prilagoditi, da bi se upoštevala posebna narava storitev splošnega gospodarskega pomena in zlasti potreba po neprekinjenem zagotavljanju storitev v skladu s členom 106(2) Pogodbe.
15. Akcijski načrt Komisije za konkurenčno in trajnostno jeklarsko industrijo v Evropi⁽¹²⁾ (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt za jeklarski sektor) določa niz ukrepov, katerih cilj je podpreti močen in konkurenčen jeklarski sektor. Akcijski načrt za jeklarski sektor opredeljuje tudi številna področja, na katerih je podjetjem v tem sektorju na voljo državna podpora v skladu s pravili o državni pomoči. Vendar pa v sedanjih razmerah bistvene presežne zmogljivosti⁽¹³⁾ na evropski in svetovni ravni državna pomoč za reševanje in prestrukturiranje jeklarskih podjetij v težavah ni upravičena. Jeklarski sektor je zato treba izvzeti iz področja uporabe teh smernic.
16. Sklep Sveta 2010/787/EU⁽¹⁴⁾ določa pogoje, pod katerimi se nekonkurenčni proizvodnji v sektorju premogovništva lahko dodelijo pomoč za obratovanje, socialna pomoč in pomoč za varstvo okolja do leta 2027⁽¹⁵⁾. Sedanja pravila sledijo prejšnjim sektorskim pravilom, ki so se uporabljala v obdobjih 2002–2010⁽¹⁶⁾ in 1993–2002⁽¹⁷⁾, kar je olajšalo prestrukturiranje nekonkurenčnih podjetij v sektorju premogovništva. Zaradi tega in z vidika stalne potrebe po zagotavljanju podpore za strukturno prilagoditev proizvodnje premoga v Uniji so sedanja pravila strožja od prejšnjih ter zahtevajo trajno prenehanje proizvodnje in prodaje premoga, za kateri se prejema pomoč, ter dokončno zaprtje nekonkurenčnih proizvodnih obratov najpozneje do 31. decembra 2018. Pri uporabi navedenih pravil več držav članic izvaja načrte za dokončno zaprtje premogovnikov v težavah, ki jih upravljajo podjetja v tem sektorju⁽¹⁸⁾. Sektor premogovništva je zato treba izvzeti iz področja uporabe teh smernic.
17. Izkušnje Komisije z reševanjem in prestrukturiranjem finančnih institucij v finančni in gospodarski krizi kažejo, da je glede na posebne značilnosti finančnih institucij in finančnih trgov smiselno uporabljati posebna pravila za finančni sektor. Podjetja, za katera veljajo posebna pravila za finančni sektor, so torej izključena iz področja uporabe teh smernic.

2. PODROČJE UPORABE SMERNIC

2.1 Sektorsko področje uporabe

18. Komisija bo te smernice uporabljala za pomoč za vsa podjetja v težavah, razen za podjetja, ki delujejo v sektorju premogovništva⁽¹⁹⁾ ali jeklarskem sektorju⁽²⁰⁾, ter podjetja, za katera veljajo posebna pravila za finančne institucije⁽²¹⁾, brez poseganja v katera koli posebna pravila za podjetja v težavah v zadevnem sektorju⁽²²⁾. Komisija bo te smernice uporabljala za ribiški sektor in sektor ribogojstva, pri čemer se upošteva posebna pravila iz Smernic za preučitev državnih pomoči za ribištvo in ribogojstvo⁽²³⁾, ter za kmetijski sektor, vključno s sektorjem primarne kmetijske proizvodnje⁽²⁴⁾.

⁽¹²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Akcijski načrt za konkurenčno in trajnostno jeklarsko industrijo v Evropi, COM(2013) 407.

⁽¹³⁾ Akcijski načrt za jeklarski sektor, str. 3.

⁽¹⁴⁾ Sklep Sveta 2010/787/EU z dne 10. decembra 2010 o državnih pomočeh za lažje zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov (UL L 336, 21.12.2010, str. 24).

⁽¹⁵⁾ UL L 336, 21.12.2010, str. 24.

⁽¹⁶⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1407/2002 z dne 23. julija 2002 o državni pomoči za premogovništvo (UL L 205, 2.8.2002, str. 1).

⁽¹⁷⁾ Odločba Komisije št. 3632/93/ESP z dne 28. decembra 1993 o določitvi pravil Skupnosti za državno pomoč jeklarski industriji (UL L 329, 30.12.1993, str. 12).

⁽¹⁸⁾ Glej sklepe Komisije v zadevah N 175/2010 – Slovenija, SA 33013 – Poljska, N 708/2007 – Nemčija, SA.33033 – Romunija in SA 33861 – Madžarska.

⁽¹⁹⁾ Kot je opredeljeno v Sklepu 2010/787/EU.

⁽²⁰⁾ Kot je opredeljeno v Prilogi IV k Sporočilu Komisije: Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL C 209, 23.7.2013, str. 1).

⁽²¹⁾ Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize od 1. avgusta 2013 dalje (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o bančništvu) (UL C 216, 30.7.2013, str. 1).

⁽²²⁾ Posebna tovrstna pravila obstajajo za sektor železniškega tovornega prometa – glej Smernice Skupnosti o državnih pomočeh za prevoznike v železniškem prometu (UL C 184, 22.7.2008, str. 13).

⁽²³⁾ Smernice za preučitev državne pomoči za ribištvo in ribogojstvo (UL C 84, 3.4.2008, str. 10).

⁽²⁴⁾ V teh smernicah „primarna kmetijska proizvodnja“ pomeni proizvodnjo rastlinskih in živalorejskih pridelkov s seznama v Prilogi I k Pogodbi, ne da bi se izvedlo kakršno koli dodatno dejanje, ki bi spremenilo naravo tovrstnih pridelkov.

2.2 Vsebinsko področje uporabe: pojem „podjetje v težavah“

19. Država članica, ki namerava v skladu s temi smernicami dodeliti pomoč podjetju, mora objektivno dokazati, da je zadevno podjetje v težavah v smislu tega oddelka, ob upoštevanju posebnih določb za pomoč za reševanje in začasno podporo za prestrukturiranje v okviru točke 29.
20. V teh smernicah se podjetje obravnava kot podjetje v težavah, kadar bo brez posega države kratko- ali srednje-ročno skoraj zagotovo prenehalo poslovati. Zato je podjetje v težavah, če gre za eno od naslednjih okoliščin:
- (a) družba z omejeno odgovornostjo⁽²⁵⁾, ki je zaradi nakopičenih izgub izgubila več kot polovico vpisanega osnovnega kapitala⁽²⁶⁾. V tem primeru odštete nakopičenih izgub od rezerv (in vseh drugih elementov, ki se na splošno štejejo za del lastnih sredstev družbe) daje negativen kumulativni znesek, ki presega polovico vpisanega osnovnega kapitala;
  - (b) družba, v kateri imajo vsaj nekateri člani neomejeno odgovornost za dolg družbe⁽²⁷⁾ in ki je zaradi nakopičenih izgub izgubila več kot polovico kapitala, prikazanega v računovodskih izkazih družbe;
  - (c) podjetje, ki je v stečajnem postopku ali po nacionalnem pravu izpolnjuje merila za uvrstitev v stečajni postopek na zahtevo upnikov;
  - (d) podjetje, ki ni MSP in za katero je v zadnjih dveh letih veljalo naslednje:
    - (i) knjigovodsko razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom je bilo večje od 7,5 in
    - (ii) razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi, davki in amortizacijo ter obrestnim pokritjem je bilo nižje od 1,0.
21. Novoustanovljeno podjetje ni upravičeno do pomoči na podlagi teh smernic, četudi je njegov začetni finančni položaj negotov. To velja na primer za nova podjetja, ki so nastala iz likvidacije obstoječega podjetja ali pa s prevzemom sredstev slednjega. Podjetje načeloma velja za novoustanovljeno prva tri leta po začetku poslovanja na zadevnem področju. Šele po izteku navedenega obdobja postane upravičeno do pomoči na podlagi teh smernic, če:
- (a) izpolnjuje pogoje za podjetje v težavah v smislu teh smernic in
  - (b) ni del večje poslovne skupine⁽²⁸⁾, razen pod pogoji, določenimi v točki 22.
22. Podjetje, ki pripada večji poslovni skupini ali ga je ta skupina prevzela, običajno ni upravičeno do pomoči na podlagi teh smernic, razen če je mogoče dokazati, da je vzrok težav v podjetju samem in te niso posledica samovoljnega prerazporejanja stroškov v skupini ter da so težave prehude, da bi jih lahko odpravila skupina sama. Če podjetje v težavah ustanovi hčerinsko družbo, veljata podjetje v težavah in hčerinska družba, ki jo nadzoruje, za skupino in lahko prejmeta pomoč pod pogoji, določenimi v tej točki.

⁽²⁵⁾ To zlasti velja za vrste podjetij, navedene v Prilogi I k Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2013/34/EU z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

⁽²⁶⁾ Kadar je ustrezno, „osnovni kapital“ vključuje vsak vplačani presežek kapitala.

⁽²⁷⁾ To zlasti velja za vrste podjetij, navedene v Prilogi II k Direktivi 2013/34/EU.

⁽²⁸⁾ Za določitev, ali je podjetje neodvisno ali del skupine, se upoštevajo merila iz Priloge I k Priporočilu Komisije 2003/361/ES.

23. Ker je pri podjetju v težavah ogrožen sam obstoj podjetja, se tako podjetje ne more šteti kot ustrezno sredstvo za spodbujanje drugih ciljev javne politike, dokler ni zagotovljena njegova sposobnost preživetja. Zato Komisija meni, da lahko zgolj ob izpolnjevanju pogojev, določenih v teh smernicah, pomoč podjetjem v težavah prispeva k razvoju gospodarskih dejavnosti, ne da bi s tem škodila trgovini v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, tudi če je taka pomoč dodeljena v skladu z že odobreno shemo.
24. Zato je v številnih uredbah in sporočilih s področja državne pomoči in drugih področij določena prepoved prejemanja pomoči za podjetja v težavah. Za namene takšnih uredb in sporočil ter če v slednjih ni določeno drugače:
- (a) pojem „podjetja v težavah“ pomeni podjetja v težavah v smislu točke 20 teh smernic in
- (b) MSP, ki obstaja manj kot tri leta, se ne obravnava kot podjetje v težavah, razen če izpolnjuje merila iz točke 20(c).

2.3 Pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje in začasna podpora za prestrukturiranje

25. Te smernice obravnavajo tri oblike pomoči: pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje in začasno podporo za prestrukturiranje.
26. Pomoč za reševanje je po naravi nujna in začasna pomoč. Njen osnovni cilj je omogočiti, da podjetje v težavah ostane pri življenju v kratkem obdobju, ki je potrebno za izdelavo načrta prestrukturiranja ali likvidacije. Splošno načelo je, da pomoč za reševanje omogoča začasno podporo podjetju, ki se srečuje s precejšnjim poslabšanjem finančnega položaja, ki se kaže v hudi likvidnostni krizi ali nezmožnosti poravnavanja tekočih zapadlih obveznosti. Takšna začasna pomoč naj bi podjetju omogočila čas za analizo okoliščin, ki so povzročile težave, ter za razvoj ustreznega načrta za reševanje teh težav.
27. Pomoč za prestrukturiranje pogosto vključuje bolj stalno pomoč in mora obnoviti dolgoročno sposobnost preživetja upravičenca na podlagi izvedljivega, skladnega in daljnosežnega načrta prestrukturiranja, hkrati pa omogočiti ustreznost lastnega prispevka in porazdelitve bremena ter omejiti potencialno izkrivljanje konkurence.
28. Začasna podpora za prestrukturiranje je likvidnostna pomoč, namenjena podpori prestrukturiranju podjetja z zagotavljanjem ustreznih pogojev, da lahko upravičenec oblikuje in izvede ustrezne ukrepe za obnovo svoje dolgoročne sposobnosti preživetja. Začasna podpora za prestrukturiranje se lahko dodeli samo MSP in manjšim podjetjem v državni lasti.
29. Z odstopanjem od točke 19 se lahko pomoč za reševanje, v primeru MSP in manjših podjetij v državni lasti pa tudi začasna podpora za prestrukturiranje, prav tako dodeli podjetjem, ki niso v težavah v smislu točke 20, vendar se srečujejo z akutnimi likvidnostnimi potrebami zaradi izjemnih in nepredvidenih okoliščin.

2.4 Pomoč za kritje socialnih stroškov prestrukturiranja

30. Prestrukturiranje navadno povzroči zmanjšanje ali opustitev prizadetih dejavnosti. Takšni ukrepi so pogosto potrebni za racionalizacijo in večjo učinkovitost ter niso povezani z zmanjšanjem zmogljivosti, ki se lahko zahteva kot pogoj za dodelitev pomoči. Ne glede na razloge za takšne ukrepe ti običajno vodijo v zmanjšanje delovne sile upravičenca.
31. Delovna zakonodaja držav članic lahko vsebuje splošne programe socialne varnosti, v okviru katerih se določena nadomestila plačujejo neposredno presežnim delavcem. Takšni programi ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe.

32. Splošni programi za socialno podporo poleg takih prejemkov socialne varnosti za zaposlene pogosto določajo, da država krije stroške nadomestil, ki jih podjetje dodeli presežnim delavcem ter ki presegajo njegove zakonske ali pogodbene obveznosti. Kadar so takšni programi – na splošno brez sektorskih omejitev – na voljo vsakemu delavcu, ki izpolnjuje predhodno določene pogoje za avtomatično upravičenost, zanje ne velja, da vključujejo pomoč iz člena 107(1) za podjetja, ki izvajajo prestrukturiranje. Če pa se programi uporabljajo za podporo prestrukturiranju v določenih dejavnostih, lahko vključujejo pomoč zaradi svojega selektivnega načina uporabe ⁽²⁹⁾.
33. Obveznosti samega podjetja v skladu z zaposlitveno zakonodajo ali kolektivnimi pogodbami s sindikati, v okviru katerih mora podjetje poskrbeti za določene ugodnosti za presežne delavce, npr. odpravnine zanje ali ukrepe za povečanje njihove zaposljivosti, so del običajnih stroškov poslovanja, ki jih mora podjetje kriti iz lastnih virov. Zato je treba vsak prispevek države k navedenim stroškom šteti za pomoč. To velja ne glede na to, ali so plačila izplačana neposredno podjetju ali pa delavcem prek vladne agencije.
34. Komisija nima nikakršnih vnaprejšnjih ugovorov zoper takšno pomoč, kadar je dodeljena podjetjem v težavah, saj prinaša gospodarske koristi, ki presegajo interese zadevnega podjetja, olajšuje strukturne spremembe in zmanjšuje težave.
35. Poleg zagotavljanja neposredne finančne podpore je taka pomoč pogosto dodeljena v zvezi s posebnim programom prestrukturiranja za usposabljanje, svetovanje in praktično pomoč pri iskanju nadomestne zaposlitve, pomoč pri premetitvi ter strokovno usposabljanje in pomoč delavcem, ki želijo začeti z novo dejavnostjo. Ker takšni ukrepi, ki povečujejo zaposljivost presežnih delavcev, dodatno prispevajo k cilju zmanjšanja socialnih težav, je Komisija dosledno naklonjena taki pomoči, če se dodeli podjetjem v težavah.

3. ZDRUŽLJIVOST Z NOTRANJIM TRGOM

36. Okoliščine, v katerih se državna pomoč podjetjem v težavah lahko odobri kot združljiva z notranjim trgom, so določene v členu 107(2) in (3) Pogodbe. Na podlagi člena 107(3)(c) je Komisija pristojna za odobritev „pomoč[i] za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti [...], kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi“. To velja zlasti, kadar je pomoč potrebna za odpravo neskladja, ki so ga povzročile tržne pomanjkljivosti, ali za zagotavljanje gospodarske in socialne kohezije.
37. Ukrepe pomoči v korist velikih podjetij je treba Komisiji priglasiti posamično. Komisija lahko pod določenimi pogoji odobri sheme za manjše zneske pomoči MSP in manjšim podjetjem v državni lasti: ti pogoji so določeni v poglavju 6 ⁽³⁰⁾.
38. Komisija bo pri oceni združljivosti priglašene pomoči z notranjim trgom proučila, ali so izpolnjena vsa naslednja merila:
- (a) prispevek k natančno opredeljenemu cilju skupnega interesa: ukrep državne pomoči mora biti usmerjen v cilj skupnega interesa v skladu s členom 107(3) Pogodbe (oddelek 3.1);
  - (b) potreba po državnem posredovanju: ukrep državne pomoči je treba dodeliti samo takrat, ko lahko omogoči bistveno izboljšanje, ki ga trg sam ne more doseči, na primer z odpravo tržne pomanjkljivosti ali obravnavanjem pomislekov glede enakosti ali kohezije (oddelek 3.2);

⁽²⁹⁾ Sodišče je v svoji sodbi v zadevi C-241/94, Francija proti Komisiji (Kimberly Clark Sopalin), Recueil 1996, str. I-4551, potrdilo, da diskrecijski sistem financiranja iz Nacionalnega sklada za zaposlovanje s strani francoskih organov lahko povzroči, da so določena podjetja v boljšem položaju kot druga, in zato pomeni pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Sodišče ni podvomilo o sklepu Komisije, da je pomoč združljiva z notranjim trgom.

⁽³⁰⁾ Za večjo jasnost: to državam članicam ne preprečuje, da bi posamezno priglasile pomoč MSP in manjšim podjetjem v državni lasti. V takih primerih bo Komisija ocenila pomoč v okviru načel, določenih v teh smernicah.

- (c) ustreznost ukrepa pomoči: ukrep pomoči se ne bo štel za združljivega, če se cilj lahko doseže z drugimi, manj izkrivljajočimi ukrepi (oddelek 3.3);
- (d) spodbujevalni učinek: pokazati je treba, da bi se podjetje, ki je upravičeno do pomoči, v odsotnosti pomoči prestrukturiralo, prodalo ali likvidiralo na način, ki ne omogoča doseganja cilja skupnega interesa (oddelek 3.4);
- (e) sorazmernost pomoči (pomoč, omejena na najmanjšo potrebno): pomoč ne sme presehati najmanjše pomoči, potrebne za doseganje cilja skupnega interesa (oddelek 3.5);
- (f) izogibanje čezmerno negativnim učinkom na konkurenco in trgovino med državami članicami: negativne učinke pomoči je treba v zadostni meri omejiti, da bi bil skupni učinek ukrepa pozitiven (oddelek 3.6);
- (g) preglednost pomoči: države članice, Komisija, gospodarski subjekti in javnost morajo imeti enostaven dostop do vseh ustreznih aktov in zadevnih informacij o dodeljeni pomoči (oddelek 3.7).
39. Če katero koli od navedenih meril ni izpolnjeno, se pomoč ne bo štela za združljivo z notranjim trgovom.
40. Za nekatere kategorije shem pomoči se poleg tega lahko zahteva naknadno oceno, kot je opisano v točkah 118, 119 in 120 teh smernic.
41. Pomoč se prav tako ne more šteti za združljivo z notranjim trgovom, če so ukrep pomoči ali z njim povezani pogoji (vključno z metodo njegovega financiranja, kadar je ta metoda sestavni del ukrepa pomoči) neločljivo povezani s kršitvijo prava Unije ⁽³¹⁾.
42. Komisija v tem poglavju opisuje pogoje, pod katerimi bo ocenila vsako od meril iz točke 38.
- 3.1 Prispevek pomoči k cilju skupnega interesa**
43. Ker ima izstop s trga pomembno vlogo pri doseganju rasti produktivnosti, zgolj prizadevanja za preprečitev izstopa posameznega podjetja s trga ne pomenijo zadostne utemeljitve za dodelitev pomoči. Predložiti je treba jasne dokaze, da je pomoč namenjena cilju skupnega interesa, tj. da bo preprečila socialne težave ali obravnavala tržno pomanjkljivost (oddelek 3.1.1) z obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja (oddelek 3.1.2).
- 3.1.1 Dokazovanje socialnih težav ali tržne pomanjkljivosti**
44. Države članice morajo dokazati, da bi izstop upravičenega podjetja s trga verjetno povzročil resne socialne težave ali veliko tržno pomanjkljivost, pri čemer morajo zlasti prikazati, da:
- (a) je stopnja brezposelnosti v zadevni(-h) regiji(-ah) (na ravni NUTS II):
- (i) višja od povprečja Unije in vztrajna ter da jo spremljajo težave pri ustvarjanju novih delovnih mest v zadevni(-h) regiji(-ah) ali
- (ii) višja od nacionalnega povprečja in vztrajna ter da jo spremljajo težave pri ustvarjanju novih delovnih mest v zadevni(-h) regiji(-ah);
- (b) obstaja tveganje prekinitve zagotavljanja pomembne storitve, ki jo je težko nadomestiti in ki je konkurenčna podjetja ne bi mogla preprosto prevzeti (na primer nacionalni izvajalec infrastrukturnih storitev);
- (c) bi imel izstop podjetja s pomembno sistemsko vlogo v določeni regiji ali sektorju (na primer podjetje, ki zagotavlja pomemben vložek) morebitne negativne posledice;

⁽³¹⁾ Glej na primer sodbo v zadevi C-156/98, Nemčija proti Komisiji, Recueil 2000, str. I-6857, točka 78, in sodbo v zadevi C-333/07, Régie Networks proti Rhone Alpes Bourgogne, ZOdl. 2008, str. I-10807, točke 94–116.

- (d) obstaja tveganje motnje v neprekinjenem zagotavljanju storitve splošnega gospodarskega pomena;
- (e) bi pomanjkljivosti ali negativne spodbude kreditnih trgov podjetje, ki je sicer sposobno preživeti, potisnile v stečaj;
- (f) bi izstop zadevnega podjetja s trga povzročil nepopravljivo izgubo pomembnega tehničnega ali strokovnega znanja in izkušenj ali
- (g) bi nastali podobni primeri resnih težav, ki jih zadevna država članica ustrezno utemelji.

3.1.2 Načrt prestrukturiranja in obnova dolgoročne sposobnosti preživetja

45. Pomoč za prestrukturiranje, ki spada v področje uporabe teh smernic, ne sme biti omejena na finančno pomoč za kritje preteklih izgub, ne da bi se obravnavali razlogi za te izgube. Komisija bo pri pomoči za prestrukturiranje torej zahtevala, da zadevna država članica predloži izvedljiv, skladen in daljnosežen načrt prestrukturiranja za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja upravičenca ⁽³²⁾. Prestrukturiranje lahko vključuje enega ali več od naslednjih elementov: reorganizacijo in racionalizacijo dejavnosti upravičenca na učinkovitejšem temelju, ki običajno vključuje prenehanje dejavnosti, ki prinašajo izgube, prestrukturiranje tistih dejavnosti, ki lahko znova postanejo konkurenčne, ter po možnosti širitev poslovanja v smeri novih in donosnih dejavnosti. Običajno vključuje tudi finančno prestrukturiranje v obliki kapitalskih injekcij s strani novih ali obstoječih delničarjev in zmanjšanja dolgov s strani obstoječih upnikov.
46. Dodelitev pomoči mora biti torej pogojena z izvajanjem načrta prestrukturiranja, ki ga mora Komisija potrditi za vsako *ad hoc* pomoč.
47. Načrt prestrukturiranja mora omogočiti obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja upravičenca v razumnem časovnem okviru in na podlagi realističnih predpostavk v zvezi s prihodnjimi pogoji poslovanja, pri čemer mora biti izključena vsakršna nadaljnja državna pomoč, ki ni zajeta v načrtu prestrukturiranja. Obdobje prestrukturiranja mora biti čim krajše. Načrt prestrukturiranja je treba z vsemi potrebnimi podatki predložiti Komisiji in mora zlasti vsebovati informacije, določene v tem oddelku (3.1.2).
48. V načrtu prestrukturiranja je treba opredeliti vzroke za težave upravičenca in njegove slabosti ter opisati, kako bodo predlagani ukrepi prestrukturiranja odpravili osnovne težave upravičenca.
49. Načrt prestrukturiranja mora vsebovati informacije o poslovnem modelu upravičenca, iz katerih je razvidno, kako bo načrt prispeval k njegovi dolgoročni sposobnosti preživetja. Te informacije morajo zlasti vključevati informacije o organizacijski strukturi upravičenca, financiranju, upravljanju in vseh drugih pomembnih vidikih. Načrt prestrukturiranja mora oceniti, ali bi se upravičenec lahko izognil težavam z ustreznimi in pravočasnimi ukrepi vodstva in, če je tako, dokazati, da so bile ustrezne spremembe v vodstvu tudi opravljene. Kadar težave upravičenca izhajajo iz pomanjkljivosti v njegovem poslovnem modelu ali sistemu upravljanja, se bodo zahtevale ustrezne spremembe.
50. Za pričakovane rezultate načrtovanega prestrukturiranja je treba predložiti izhodiščni scenarij ter pesimistični (ali najslabši možni) scenarij. Zato je treba v načrtu prestrukturiranja med drugim upoštevati trenutne razmere in prihodnje obete v zvezi s ponudbo in povpraševanjem na upoštevnem proizvodnem trgu ter glavne dejavnike stroškov v industriji, pri čemer mora temeljiti na predpostavkah za izhodiščni in najslabši scenarij ter posebnih prednostih in slabostih upravičenca. Predpostavke je treba primerjati z ustreznimi merili na ravni celotnega sektorja ter jih po potrebi prilagoditi glede na posebne okoliščine v posamezni državi in sektorju. Upravičenec mora zagotoviti tržno raziskavo in analizo občutljivosti, v kateri opredeli najpomembnejše parametre uspešnosti podjetja in glavne dejavnike tveganja v prihodnosti.

⁽³²⁾ Okviren vzorec za načrt prestrukturiranja je določen v Prilogi II.

51. Sposobnost preživetja upravičenca je treba obnoviti predvsem z notranjimi ukrepi, zlasti z umikom iz dejavnosti, ki bi sicer srednjeročno še naprej ustvarjale strukturne izgube. Obnova sposobnosti preživetja ne sme biti odvisna od optimističnih predpostavk v zvezi z zunanjimi dejavniki, kot so nihanja cen, povpraševanje in ponudba omejenih virov, niti ne more biti povezana s tem, da upravičenec dosega boljše rezultate kot trg in njegovi konkurenti ali vstopa v nove dejavnosti ali jih širi, pri čemer v zvezi z njimi nima niti izkušenj niti dokazanih rezultatov (razen v ustrezno utemeljenih primerih ter če je to potrebno zaradi širitve dejavnosti in sposobnosti preživetja).
52. Dolgoročna sposobnost preživetja se doseže, kadar podjetje lahko zagotovi ustrezni pričakovani donos kapitala, potem ko pokrije vse svoje stroške, vključno z amortizacijo in finančnimi datjavami. Prestrukturirano podjetje mora biti sposobno konkurirati na trgu na podlagi lastnih dosežkov.

3.2 Potreba po državnem posredovanju

53. Države članice, ki nameravajo dodeliti pomoč za prestrukturiranje, morajo zagotoviti primerjavo z verodostojnim alternativnim scenarijem, ki ne vključuje državne pomoči, in s tem pokazati, da ustrezni cilji iz oddelka 3.1.1 v primeru navedenega alternativnega scenarija ne bodo doseženi ali pa bodo doseženi v manjši meri. Takšni scenariji lahko na primer vključujejo reorganizacijo dolga, odprodajo sredstev, zbiranje zasebnega kapitala, prodajo konkurentu ali delitev podjetja, bodisi z začetkom stečajnega postopka, postopka reorganizacije ali drugega postopka.

3.3 Ustreznost

54. Države članice morajo zagotoviti, da se pomoč dodeli v obliki, ki omogoča najmanj izkrivljajoč način doseganja cilja. To se lahko doseže tako, da se pomoč zagotovi v obliki, ki je ustrezna glede na težave upravičenca, in da se zanjo zahteva ustrezno nadomestilo. V nadaljevanju tega oddelka so določene zahteve, ki morajo biti izpolnjene, da bi se dokazalo, da je ukrep pomoči ustrezen.

3.3.1 Pomoč za reševanje

55. Da bi Komisija odobrila pomoč za reševanje, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) pomoč za reševanje mora vključevati začasno likvidnostno podporo v obliki jamstev za posojila ali posojil;
- (b) strošek financiranja posojila ali, v primeru jamstva za posojilo, skupni strošek financiranja zajamčenega posojila, vključno z obrestno mero posojila in jamstveno premijo, mora biti skladen s točko 56;
- (c) če v točki (d) ni določeno drugače, je rok za odplačilo posojila ali prenehanje jamstva največ šest mesecev po izplačilu prvega obroka upravičencu;
- (d) države članice se morajo zavezati, da bodo najpozneje šest mesecev po odobritvi ukrepa pomoči za reševanje ali, v primeru nepriglašene pomoči, najpozneje šest mesecev po izplačilu prvega obroka upravičencu, Komisiji predložile:
  - (i) dokazilo, da je bilo posojilo v celoti odplačano in/ali da je jamstvo prenehalo, ali
  - (ii) načrt prestrukturiranja iz oddelka 3.1.2, če upravičenec izpolnjuje pogoje za podjetje v težavah (in se ne zgolj srečuje z akutnimi likvidnostnimi potrebami v okoliščinah, predvidenih v točki 29 tega dokumenta); ob predložitvi načrta prestrukturiranja se pomoč za reševanje samodejno podaljša, dokler Komisija ne sprejme končne odločitve o načrtu prestrukturiranja, razen če odloči, da takšno podaljšanje ni upravičeno ali da ga je treba omejiti v času in obsegu. S sprejetjem in začetkom izvajanja načrta prestrukturiranja, za katerega je bila zaprosena pomoč, se vsa nadaljnja pomoč šteje za pomoč za prestrukturiranje, ali
  - (iii) načrt za likvidacijo, v katerem so utemeljeni koraki, ki vodijo k likvidaciji upravičenca v ustreznem časovnem okviru brez nadaljnje pomoči.

(e) Pomoč za reševanje se ne sme uporabiti za financiranje strukturnih ukrepov, kot je prevzem pomembnih poslovnih enot ali sredstev, razen če so v obdobju reševanja potrebni za preživetje upravičenca.

56. Stopnja nadomestila, ki jo mora upravičenec plačati za pomoč za reševanje, mora odražati kreditno sposobnost upravičenca ob upoštevanju začasnih učinkov likvidnostnih težav in državne podpore ter upravičencu zagotoviti spodbudo za čim hitrejšo vračilo pomoči. Komisija bo zato zahtevala, da se nadomestilo določi pri stopnji, ki ne sme biti nižja od referenčne obrestne mere, določene v sporočilu o referenčnih obrestnih merah⁽³³⁾ za šibka podjetja z običajno stopnjo zavarovanja (trenutno 1-letna obrestna mera IBOR, povečana za 400 bazičnih točk)⁽³⁴⁾, in ki jo je treba povišati za najmanj 50 bazičnih točk za pomoč za reševanje, za katero se odobritev podaljša v skladu s točko 55(d)ii.
57. Kadar obstajajo dokazi, da stopnja nadomestila iz točke 56 ni ustrezno merilo, na primer če se bistveno razlikuje od tržnih cen podobnih instrumentov, ki jih je nedavno izdal upravičenec, lahko Komisija zahtevano stopnjo nadomestila ustrezno prilagodi.

3.3.2 Pomoč za prestrukturiranje

58. Države članice prosto izberejo obliko pomoči za prestrukturiranje. Pri tem pa morajo zagotoviti, da izbrani instrument ustreza želenim ciljem. Države članice morajo zlasti oceniti, ali so težave upravičencev povezane z likvidnostjo ali solventnostjo, ter izbrati ustrezne instrumente za rešitev ugotovljenih težav. V primeru težav s solventnostjo bi bilo lahko na primer ustrezno povečanje sredstev z dokapitalizacijo, medtem ko bi v okoliščinah, v katerih gre zlasti za težave z likvidnostjo, lahko zadostovala tudi pomoč v obliki posojil ali jamstev za posojila.

3.4 Spodbujevalni učinek

59. Države članice, ki nameravajo dodeliti pomoč za prestrukturiranje, morajo dokazati, da bi pri upravičencu v odsotnosti pomoči prišlo do prestrukturiranja, prodaje ali likvidacije na način, pri katerem cilj skupnega interesa, opredeljen v oddelku 3.1.1, ne bi bil dosežen. To dokazilo je lahko vključeno v analizo, predstavljeno v skladu s točko 53.

3.5 Sorazmernost pomoči / pomoč, omejena na najmanjšo potrebno

3.5.1 Pomoč za reševanje

60. Pomoč za reševanje mora biti omejena na znesek, ki je potreben, da upravičenec lahko posluje še nadaljnjih šest mesecev. Pri določitvi navedenega zneska je treba upoštevati rezultat formule iz Priloge I. Vsak znesek pomoči, ki je višji od rezultata navedenega izračuna, bo odobren samo, če je ustrezno utemeljen s predložitvijo načrta za likvidnost, v katerem so opredeljene likvidnostne potrebe upravičenca za naslednjih šest mesecev.

3.5.2 Pomoč za prestrukturiranje

61. Znesek in intenzivnost pomoči za prestrukturiranje je treba omejiti na strogi minimum, ki bo glede na obstoječe finančne vire upravičenca, njegovih delničarjev ali poslovne skupine, ki ji upravičenec pripada, še omogočil prestrukturiranje. Zlasti je treba zagotoviti zadostno stopnjo lastnega prispevka k stroškom prestrukturiranja in porazdelitve bremena, kot je podrobneje opredeljeno v tem oddelku (3.5.2). Pri takšni oceni se upošteva kakršna koli predhodno dodeljena pomoč za reševanje.

⁽³³⁾ Sporočilo Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (UL C 14, 19.1.2008, str. 6).

⁽³⁴⁾ Zaradi večje jasnosti: opomba v zvezi z nadomestilom za pomoč za reševanje v preglednici razlik pri posojilih, ki je v navedenem sporočilu, se ne uporablja za pomoč, ki se oceni v skladu s temi smernicami.

3.5.2.1 Lastni prispevek

62. Upravičenec do pomoči, njegovi delničarji ali upniki ali poslovna skupina, ki ji upravičenec pripada, ali novi vlagatelji morajo k stroškom prestrukturiranja prispevati pomemben delež ⁽³⁵⁾ iz lastnih virov. Tak lastni prispevek bi moral biti v smislu učinkov na stanje solventnosti ali likvidnosti upravičenca običajno primerljiv z dodeljeno pomočjo. Kadar na primer pomoč, ki se bo dodelila, izboljša položaj lastniškega kapitala upravičenca, bi moral podobno tudi lastni prispevek vključevati ukrepe za izboljšanje lastniškega kapitala, kot so zbiranje novega lastniškega kapitala od obstoječih delničarjev, odpis obstoječega dolga in kapitalski zapisi ali pretvorba obstoječih dolgov v lastniški kapital ali zbiranje novega zunanjšega lastniškega kapitala pod tržnimi pogoji. Komisija bo pri ocenjevanju potrebnega obsega ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence v skladu s točko 90 upoštevala, v kolikšnem obsegu ima lastni prispevek primerljiv učinek kot dodeljena pomoč.
63. Prispevki morajo biti konkretni, tj. dejanski, izključevati pričakovane prihodnje dobičke, kot je denarni tok, in čim višji. Prispevek države ali javne družbe se lahko upošteva le, če ne vsebuje pomoči. To bi se lahko zlasti zgodilo, kadar prispeva subjekt, ki je neodvisen od organa, ki dodeljuje pomoč (kot je banka v lasti države ali javna holdinška družba), in se za vlaganje odloči iz lastnih poslovnih interesov ⁽³⁶⁾.
64. Lastni prispevek se bo običajno štel za ustreznega, če znaša najmanj 50 % stroškov prestrukturiranja. V izjemnih okoliščinah in ob posebnih težavah, ki jih mora država članica dokazati, lahko Komisija sprejme prispevek, ki znaša manj kot 50 % stroškov prestrukturiranja, če je znesek navedenega prispevka še naprej znaten.

3.5.2.2 Porazdelitev bremena

65. Kadar se državna podpora dodeli v obliki, ki izboljša položaj lastniškega kapitala upravičenca, na primer če država zagotovi nepovratna sredstva, kapitalske injekcije ali odpis dolga, so lahko delničarji in podrejeni upniki posledično zaščiteni pred posledicami svoje odločitve o vlaganju v upravičenca. To lahko ustvari moralno tveganje in oslabi tržno disciplino. Zato je treba pomoč za pokrite izgub dodeliti samo pod pogoji, ki vključujejo ustrezno porazdelitev bremena med obstoječimi vlagatelji.
66. Ustrezna porazdelitev bremena običajno pomeni, da morajo obstoječi delničarji in po potrebi tudi podrejeni upniki v celoti prevzeti izgube. Podrejeni upniki bi morali k prevzemanju izgub prispevati bodisi s pretvorbo v lastniški kapital bodisi v obliki odpisa glavnice ustreznih instrumentov. Zato bi morale priti do državnega posredovanja šele potem, ko se izgube v celoti upošteva ter pripišejo obstoječim delničarjem in imetnikom podrejenih dolžniških instrumentov ⁽³⁷⁾. Vsekakor je treba v obdobju prestrukturiranja v pravno sprejemljivem obsegu preprečiti denarne odlive upravičenca v korist imetnikov lastniškega kapitala ali podrejenih dolžniških instrumentov, razen če bi to nesorazmerno vplivalo na tiste, ki so zagotovili nov lastniški kapital.
67. Ustrezna porazdelitev bremena pomeni tudi, da je treba vsako državno pomoč, ki izboljša položaj lastniškega kapitala upravičenca, dodeliti pod pogoji, ki državi zagotavljajo razumen delež prihodnjih povečanj vrednosti upravičenca, ob upoštevanju zneska državne injekcije lastniškega kapitala v primerjavi s preostalim lastniškim kapitalom družbe po upoštevanju izgub.
68. Komisija lahko v zvezi s celovitim izvajanjem ukrepov iz točke 66 dovoli izjeme, če bi navedeni ukrepi dali nesorazmerne rezultate. Takšne okoliščine lahko vključujejo primere, v katerih je znesek pomoči majhen v primerjavi z lastnim prispevkom, ali če zadevna država članica dokaže, da bi podrejeni upniki v ekonomskem smislu prejeli manj kot pri običajnem stečajnem postopku in brez dodeljene državne pomoči.

⁽³⁵⁾ Ta prispevek ne sme vključevati nikakršne pomoči. To pa ne velja na primer, če ima posojilo subvencionirano obrestno mero ali ga podpirajo jamstva vlade, ki vsebujejo elemente pomoči.

⁽³⁶⁾ Glej na primer sklep Komisije v zadevi SA.32698, Air Åland.

⁽³⁷⁾ Zato bo treba v času zagotovitve pomoči opredeliti bilanco stanja podjetja.

69. Komisija ne bo sistematično zahtevala prispevka imetnikov nadrejenih dolžniških instrumentov k obnovi položaja lastniškega kapitala upravičenca. Vendar pa lahko vsak tak prispevek upošteva kot osnovo za zmanjšanje potrebne ravni ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence v skladu s točko 90.

3.6 Negativni učinki

3.6.1 Načelo enkratnosti pomoči

70. Za zmanjšanje moralnega tveganja, spodbud za čezmerno tveganje in potencialnega izkrivljanja konkurence je treba pomoč podjetjem v težavah dodeliti za en sam postopek prestrukturiranja. To je tako imenovano načelo enkratnosti pomoči. Če podjetje, ki je že prejelo pomoč v skladu s temi smernicami, potrebuje dodatno tovrstno podporo, to pomeni, da se težave podjetja bodisi ponavljajo bodisi niso bile ustrezno obravnavane v času dodelitve prve pomoči. Večkratno posredovanje države bo verjetno povzročilo težave, povezane z moralnim tveganjem in izkrivljanjem konkurence, ki sta v nasprotju s skupnim interesom.

71. Ko država članica načrtovano pomoč za reševanje ali prestrukturiranje priglasí Komisiji, mora navesti, ali je zadevno podjetje v preteklosti že prejelo pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje ali začasno podporo za prestrukturiranje, vključno z vsako tovrstno pomočjo, dodeljeno pred začetkom veljavnosti teh smernic, in vsako nepriglašeno pomočjo⁽³⁸⁾. V tem primeru in če je preteklo manj kot 10 let⁽³⁹⁾ od dodelitve pomoči ali od konca obdobja prestrukturiranja ali od prenehanja izvajanja načrta prestrukturiranja (upošteva se tisto, kar je bilo pozneje), Komisija ne dovoli nadaljnje pomoči v skladu s temi smernicami.

72. Izjeme od navedenega pravila so dovoljene v naslednjih primerih:

(a) če dodelitev pomoči za prestrukturiranje sledi dodelitvi pomoči za reševanje kot del enotnega postopka prestrukturiranja;

(b) če je pomoč za reševanje ali začasna podpora za prestrukturiranje dodeljena v skladu s temi smernicami in ji ni sledila pomoč za prestrukturiranje ter:

(i) je bilo ob dodelitvi pomoči v skladu s temi smernicami razumno pričakovati, da bo upravičenec dolgoročno sposoben preživeti, in

(ii) je zaradi nepredvidljivih okoliščin⁽⁴⁰⁾, za katere upravičenec ni odgovoren, po najmanj petih letih potrebna nova pomoč za reševanje ali prestrukturiranje;

(c) v izjemnih in nepredvidljivih okoliščinah, za katere upravičenec ni odgovoren.

73. Spremembe v lastniški strukturi upravičenca po dodelitvi pomoči ali morebitni sodni ali upravni postopek, na podlagi katerega se sanira bilanca, zmanjšajo obveznosti podjetja ali poravnajo njegovi prejšnji dolgovi, ne vplivajo na uporabo načela enkratnosti pomoči, kadar gre za isto podjetje, ki nadaljuje poslovanje.

74. Če je pomoč za reševanje ali prestrukturiranje ali začasno podporo za prestrukturiranje prejela poslovna skupina, Komisija običajno ne dovoli nadaljnje pomoči za reševanje ali prestrukturiranje sami skupini ali katerim koli subjektom, ki pripadajo tej skupini, razen če je preteklo 10 let od dodelitve pomoči ali od konca obdobja prestrukturiranja ali od prenehanja izvajanja načrta prestrukturiranja, pri čemer se upošteva tisto, kar

⁽³⁸⁾ V zvezi z nepriglašeno pomočjo bo Komisija v svoji oceni upoštevala možnost, da bi lahko bila za združljivo z notranjim trgov razglašena tudi kakšna druga pomoč, ki ni pomoč za reševanje ali prestrukturiranje.

⁽³⁹⁾ Pet let v primeru sektorja primarne kmetijske proizvodnje.

⁽⁴⁰⁾ Nepredvidljive okoliščine so tiste, ki jih vodstvo upravičenca v času oblikovanja načrta prestrukturiranja na noben način ne bi moglo predvideti in ki niso nastale zaradi malomarnosti ali napak vodstva upravičenca ali odločitev skupine, ki ji upravičenec pripada.

je bilo pozneje. Če je subjekt, ki pripada poslovni skupini, prejel pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje ali začasno podporo za prestrukturiranje, so skupina kot celota in tudi drugi subjekti v skupini še naprej upravičeni do pomoči za reševanje ali prestrukturiranje (ob upoštevanju drugih določb teh smernic), razen subjekta, ki je že prejel pomoč. Države članice morajo dokazati, da nobena pomoč ne bo prešla od skupine ali drugih subjektov skupine na subjekt, ki je že prejel pomoč.

75. Če podjetje prevzame sredstva drugega podjetja, zlasti podjetja, ki je bilo predmet enega od postopkov iz točke 73 ali stečajnega postopka, sproženega na podlagi nacionalne zakonodaje, ter ki je že prejelo pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje ali začasno podporo za prestrukturiranje, za kupca ne velja načelo enkratnosti pomoči, če med njim in starim podjetjem ni gospodarske kontinuitete ⁽⁴¹⁾.

3.6.2 Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence

76. Ko se dodeli pomoč za prestrukturiranje, je treba sprejeti ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence, da se čim bolj zmanjšajo škodljivi učinki na pogoje trgovanja in da pozitivni učinki prevladajo nad negativnimi. Komisija bo ocenila ustrezno obliko in obseg takšnih ukrepov v skladu s tem oddelkom (3.6.2).

3.6.2.1 Narava in oblika ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence

77. Brez poseganja v točko 84 imajo ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence običajno obliko strukturnih ukrepov. Komisija lahko potrdi tudi ukrepe v zvezi z ravnanjem, razen ukrepov iz točke 84, ali ukrepe za odprtje trga namesto nekaterih ali vseh strukturnih ukrepov, ki bi jih sicer bilo treba sprejeti, kadar je v posameznih primerih to potrebno za obravnavo izkrivljanja konkurence.

Strukturni ukrepi – odprodaja in zmanjšanje poslovnih dejavnosti

78. Na podlagi ocene v skladu z merili za umerjanje ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence (ki so določeni v oddelku 3.6.2.2) se lahko od podjetij, ki so prejela pomoč za prestrukturiranje, zahteva odprodaja sredstev ali pa zmanjšanje zmogljivosti ali prisotnosti na trgu. Takšni ukrepi se morajo izvajati zlasti na tistem trgu ali trgih, kjer bo imelo podjetje po prestrukturiranju pomemben tržni položaj, zlasti kadar gre za visoke presežke zmogljivosti. Odprodaja zaradi omejevanja izkrivljanja konkurence se mora opraviti nemudoma ali še pred koncem izvajanja načrta prestrukturiranja, pri tem pa se morajo upoštevati vrste sredstev, ki se odprodajajo, in morebitne ovire pri njihovi odprodaji ⁽⁴²⁾. Odprodaje, odpisi dolgov in opustitev dejavnosti, ki prinašajo izgubo in bi jih bilo treba v vsakem primeru izvesti zato, da se obnovi dolgoročna sposobnost preživetja, se z vidika načel iz oddelka 3.6.2.2 na splošno ne bodo štela za zadostna za odpravo izkrivljanja konkurence.
79. Da bi takšni ukrepi okrepili konkurenco in koristili notranjemu trgu, morajo podpreti vstop novih konkurentov, širjenje obstoječih malih konkurentov ali čezmejno dejavnost. Preprečiti je treba umik na nacionalne trge in fragmentacijo notranjega trga.
80. Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence ne smejo povzročiti poslabšanja strukture trga. Strukturni ukrepi bi se torej morali običajno izvajati v obliki odprodaj v okviru rednega poslovanja samostojnega podjetja, ki je sposobno preživeti in ki, če bi ga vodil ustrezen kupec, lahko dolgoročno uspešno konkurira. Če takšen subjekt ni na voljo, lahko upravičenec izloči in nato odproda obstoječo in ustrezno financirano dejavnost ter

⁽⁴¹⁾ Glej sodbo v združenih zadevah C-328/99 in C-399/00, Italija in SIM 2 Multimedia proti Komisiji, Recueil 2003, str. I-4035; sodbo v združenih zadevah T-415/05, T-416/05 in T-423/05, Grčija in druge proti Komisiji, ZOdl. 2010, str. II-4749; sodbo v zadevi T-123/09, Ryanair proti Komisiji, še neobjavljena (potrjena na pritožbeni stopnji s strani Sodišča v sodbi v zadevi C-287/12 P, še neobjavljena).

⁽⁴²⁾ Možna je na primer prodaja portfelja ali posameznih sredstev, ki pa mora biti opravljena v bistveno krajšem času kot prodaja podjetja v okviru rednega poslovanja, kadar je treba to podjetje najprej izločiti iz večjega subjekta.

ustvari nov uspešen subjekt, ki bi moral biti zmožen konkurirati na trgu. Strukturni ukrepi, ki se izvajajo zgolj v obliki odprodaje sredstev in ne vključujejo oblikovanja uspešnega subjekta, ki lahko konkurira na trgu, so manj učinkoviti za ohranjanje konkurence, zato bodo odobreni samo v izjemnih primerih, kadar zadevna država članica dokaže, da nobena druga oblika strukturnih ukrepov ne bi bila izvedljiva ali da bi drugi strukturni ukrepi resno ogrozili gospodarsko uspešnost podjetja.

81. Upravičenec mora olajšati odprodajo, na primer z odcepitvijo dejavnosti in soglasjem, da ne bo pridobival strank odprodanega dela podjetja.
82. Kadar se zdi, da bi bilo težko najti kupca sredstev, ki jih upravičenec predlaga za odprodajo, mora upravičenec takoj, ko se teh težav zave, opredeliti druge oblike odprodaje ali sprejeti ukrepe v zvezi z zadevnim trgom ali trgi, če prva odprodaja ne uspe.

Ukrepi v zvezi z ravnanjem

83. Cilj ukrepov v zvezi z ravnanjem je zagotoviti, da se pomoč uporabi samo za financiranje obnove dolgoročne sposobnosti preživetja ter da se ne zlorabi za podaljševanje resnih in vztrajnih izkrivljanj strukture trga ali za zaščito upravičenca pred zdravo konkurenco.
84. Da bi se preprečila slabitev učinkov strukturnih ukrepov, je treba v vseh primerih uporabiti naslednje ukrepe v zvezi z ravnanjem, ki jih je treba načeloma izvajati tudi ves čas trajanja načrta prestrukturiranja:
  - (a) od upravičencev je treba zahtevati, da se v obdobju prestrukturiranja odpovejo nakupu delnic v drugih podjetjih, razen kadar je to nujno potrebno za zagotovitev dolgoročne sposobnosti preživetja upravičenca. Cilj tega je zagotoviti, da se pomoč uporabi za obnovo sposobnosti preživetja in ne za financiranje naložb ali povečanje prisotnosti upravičenca na obstoječih ali novih trgih. Ob priglasitvi lahko Komisija vsak tak nakup odobri kot del načrta prestrukturiranja;
  - (b) od upravičencev je treba zahtevati, da pri trženju svojih proizvodov in storitev ne razglašajo državne podpore kot konkurenčno prednost.
85. V izjemnih okoliščinah bo od upravičencev morda treba zahtevati, da se vzdržijo poslovnega ravnanja, katerega cilj je hitro širjenje njihovega tržnega deleža v povezavi s posebnimi proizvodi ali geografskimi trgi s ponujanjem pogojev (na primer cenovnih ali drugih komercialnih pogojev), ki jih konkurenti, ki ne prejema državne pomoči, ne morejo ponujati. Takšne omejitve se bodo uporabljale samo, kadar noben drug izravnalni ukrep, bodisi strukturni ukrep ali ukrep v zvezi z ravnanjem, ne more ustrezno odpraviti ugotovljenega izkrivljanja konkurence in kadar tak ukrep sam po sebi ne bo omejil konkurence na zadevnem trgu. Komisija bo pri uporabi te zahteve primerjala pogoje, ki jih nudi upravičenec, s pogoji, ki jih nudijo verodostojni konkurenti z večjim tržnim deležem.

Ukrepi za odprte trga

86. Komisija bo v svoji splošni oceni proučila možne zaveze držav članic v zvezi z ukrepi, ki jih sprejeme bodisi sama država članica bodisi upravičenec in katerih cilj je podpreti bolj odprte, trdnejše in konkurenčnejše trge, na primer s podpiranjem vstopa in izstopa. To bi zlasti lahko vključevalo ukrepe za odprte nekaterih trgov, ki so neposredno ali posredno povezani z dejavnostmi upravičenca, za druge izvajalce v Uniji v skladu s pravom Unije. Takšne spodbude lahko nadomestijo druge ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence, ki bi se običajno zahtevali od upravičenca.

3.6.2.2 Umerjanje ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence

87. Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence morajo obravnavati moralna tveganja in možna izkrivljanja na trgih, na katerih posluje upravičenec. Obseg takšnih ukrepov se določi na podlagi več dejavnikov, zlasti na primer na podlagi obsega in narave pomoči ter pogojev in okoliščin, v katerih je bila pomoč dodeljena; na podlagi velikosti⁽⁴³⁾ in sorazmernega pomena vloge upravičenca na trgu ter značilnosti zadevnega trga; in na podlagi obsega preostalih pomislekov v zvezi z moralnim tveganjem po izvedbi ukrepov za lastni prispevek in porazdelitve bremena.
88. Komisija bo zlasti proučila obseg, kadar bo primerno, s približki, in naravo pomoči tako v absolutnem smislu kot glede na sredstva upravičenca in velikost trga kot celote.
89. Komisija bo ocenila velikost in sorazmerni pomen vloge upravičenca na trgu ali trgih pred prestrukturiranjem in po njem, da bi ocenila verjetne učinke pomoči na navedene trge v primerjavi z verjetnim rezultatom v odsotnosti državne pomoči. Ukrepi bodo prilagojeni značilnostim trgov⁽⁴⁴⁾, da se zagotovi ohranjanje učinkovite konkurence.
90. Komisija bo v zvezi s pomisleki glede moralnega tveganja ocenila tudi stopnjo lastnega prispevka in porazdelitve bremena. Višje stopnje lastnega prispevka in porazdelitve bremena, kot so določene v oddelku 3.5.2, lahko z omejevanjem zneska pomoči in zmanjševanjem moralnega tveganja zmanjšajo potreben obseg ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence.
91. Ker lahko dejavnosti v zvezi s prestrukturiranjem ovirajo delovanje notranjega trga, se bodo ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence, ki pomagajo zagotoviti, da nacionalni trgi ostanejo odprti in konkurenčni, pozitivno upoštevali.
92. Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence ne smejo ogroziti obetov za obnovo sposobnosti preživetja upravičenca, kar bi se lahko zgodilo, če je izvedba ukrepa zelo draga ali, v izjemnih primerih, ki jih zadevna država članica ustrezno utemelji, če bi ukrep zmanjšal dejavnost upravičenca do takšne mere, da bi se s tem ogrozila obnova njegove sposobnosti preživetja, prav tako pa se takšni ukrepi ne smejo izvajati na račun potrošnikov in konkurence.
93. Pomoč za kritje socialnih stroškov prestrukturiranja, ki so opisani v točkah 32 do 35, mora biti jasno opredeljena v načrtu prestrukturiranja, saj se pomoč za socialne ukrepe izključno v korist presežnim delavcem ne upošteva pri določitvi obsega ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence. Zaradi skupnega interesa bo Komisija v okviru načrta prestrukturiranja zagotovila, da bodo socialni učinki prestrukturiranja v državah članicah, razen v tisti, ki pomoč dodeli, čim manjši.

3.6.3 Prejemniki predhodne nezakonite pomoči

94. Če je bila podjetju v težavah predhodno dodeljena nezakonita pomoč, glede katere je Komisija sprejela negativni sklep z nalogo za izterjavo, in če vračilo ni bilo opravljeno, kar je kršitev člena 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999⁽⁴⁵⁾, bo ocena vsake pomoči v skladu s temi smernicami za isto podjetje upoštevala najprej kumulativni učinek stare in nove pomoči ter nato dejstvo, da stara pomoč ni bila vrnjena⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ V zvezi s tem lahko Komisija upošteva tudi, ali je zadevni upravičenec srednje veliko ali veliko podjetje.

⁽⁴⁴⁾ Upoštevane bodo zlasti stopnja koncentracije, omejitve zmogljivosti, raven donosnosti ter ovire za vstop in širjenje.

⁽⁴⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).

⁽⁴⁶⁾ Sodba v zadevi C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf proti Komisiji in drugim, Recueil 1997, str. I-2549.

3.6.4 Posebni pogoji za odobritev pomoči

95. Komisija lahko določi pogoje in obveznosti, ki so po njenem mnenju potrebni za zagotovitev, da pomoč ne bo izkrivljala konkurence v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, kadar se zadevna država članica ne obveže, da bo sprejela takšne določbe. Komisija lahko na primer zahteva, da država članica sama sprejme nekatere ukrepe, da upravičencu naloži nekatere obveznosti ali da se vzdrži dodelitve drugih oblik pomoči upravičencu v obdobju prestrukturiranja.

3.7 Preglednost

96. Države članice zagotovijo, da se na skupnem spletišču o državnih pomočeh na nacionalni ali regionalni ravni objavijo naslednje informacije:

- celotno besedilo odobrene sheme pomoči ali sklepa o dodelitvi posamezne pomoči in povezanih izvedbenih določb ali povezava nanj,
- identiteta organov, ki dodelijo pomoč,
- identiteta posameznih upravičencev, oblika in znesek pomoči, dodeljene vsakemu upravičencu, datum dodelitve, vrsta podjetja (MSP/veliko podjetje), regija, v kateri ima upravičenec sedež (na ravni NUTS II), ter glavni gospodarski sektor, v katerem je dejaven (na ravni skupine NACE) ⁽⁴⁷⁾.

Taka zahteva se lahko opusti pri dodelitvi posameznih pomoči v višini manj kot 500 000 EUR (60 000 EUR za upravičence, dejavne v sektorju primarne kmetijske proizvodnje). Za sheme v obliki davčne ugodnosti se lahko informacije o zneskih posameznih pomoči ⁽⁴⁸⁾ predložijo v naslednjih razponih (v milijon EUR): [0,06–0,5] (za upravičence, dejavne v sektorju primarne kmetijske proizvodnje); [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 in več].

Take informacije je treba objaviti po sprejetju sklepa o dodelitvi pomoči, jih hraniti najmanj 10 let in jih dati na voljo splošni javnosti brez omejitev ⁽⁴⁹⁾. Državam članicam navedenih informacij ne bo treba objaviti pred 1. julijem 2016 ⁽⁵⁰⁾.

4. POMOČ ZA PRESTRUKTURIRANJE NA OBMOČJIH, KI PREJEMAJO POMOČ

97. Ekonomska in socialna kohezija je na podlagi člena 174 Pogodbe prednostni cilj Evropske unije, na podlagi člena 175 pa morajo ta cilj podpirati tudi druge politike ⁽⁵¹⁾. Komisija mora torej pri oceni pomoči za prestrukturiranje na območjih, ki prejemajo pomoč, upoštevati potrebe regionalnega razvoja. Vendar dejstvo, da ima podjetje, ki se spoprijema s težavami, sedež na območju, ki prejema pomoč, ne sme upravičevati popustljivega pristopa do pomoči za prestrukturiranje: srednje- in dolgoročno območju ne koristi umetno ohranjanje podjetij. Poleg tega je za pospeševanje regionalnega razvoja za sama območja najbolj koristno, da začnejo uporabljati lastna sredstva tako, da hitro razvijejo donosne in trajne dejavnosti. Navsezadnje je treba izkrivljanje konkurence čim bolj zmanjšati tudi v primeru pomoči podjetjem na območjih, ki prejemajo pomoč. V okviru tega je treba upoštevati tudi možne škodljive učinke prelivanja na zadevnem območju in drugih območjih, ki prejemajo pomoč.

⁽⁴⁷⁾ Izjema so poslovne skrivnosti in druge zaupne informacije v ustrezno utemeljenih primerih in za katere se uporablja soglasje Komisije (Sporočilo Komisije o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči, C(2003) 4582, UL C 297, 9.12.2003, str. 6).

⁽⁴⁸⁾ Znesek, ki se objavi, je najvišja dovoljena davčna ugodnost in ne letno odšteti znesek (npr. v okviru davčne olajšave se objavi najvišja dovoljena davčna olajšava, ne pa dejanski znesek, ki lahko temelji na obdavčljivih dohodkih in se vsako leto spreminja).

⁽⁴⁹⁾ Te informacije se objavijo v 6 mesecih od datuma dodelitve (v primeru pomoči v obliki davčne ugodnosti pa v 1 letu od roka za napoved za odmero davka). Če je pomoč nezakonita, bodo morale države članice zagotoviti naknadno objavo teh informacij v vsaj 6 mesecih od datuma sklepa Komisije. Informacije so na voljo v obliki, ki omogoča iskanje, zajemanje in enostavno objavo podatkov na internetu, na primer v obliki CSV ali XML.

⁽⁵⁰⁾ Ne bo se zahtevala objava informacij o dodelitvah pomoči pred 1. julijem 2016, v primeru davčne pomoči pa objava glede pomoči, za katero se zaprosi ali ki se dodeli pred 1. julijem 2016.

⁽⁵¹⁾ Člen 175 Pogodbe med drugim določa, da „[pri] oblikovanju in izvajanju politik in dejavnosti Unije ter vzpostavljanju notranjega trga upoštevajo cilje iz člena 174, s čimer prispevajo k njihovu uresničevanju.“

98. Merila iz Poglavja 3 se zato prav tako uporabljajo za območja, ki prejemajo pomoč, tudi kadar se upoštevajo potrebe regionalnega razvoja. Vendar pa, če v pravilih o državni pomoči v določenem sektorju ni določeno drugače, Komisija za območja, ki prejemajo pomoč, uporablja določbe iz oddelka 3.6.2 o ukrepih za omejevanje izkrivljanja konkurence tako, da se omejijo negativni sistemski vplivi na regijo. To lahko zlasti vključuje manj stroge zahteve v smislu zmanjšanja zmogljivosti ali prisotnosti na trgu. V takšnih primerih bo Komisija razlikovala med območji, ki so upravičena do regionalne pomoči na podlagi člena 107(3)(a) Pogodbe, in območji, ki so upravičena na podlagi člena 107(3)(c), da bi se upoštevala večja resnost regionalnih težav na prvih območjih. Kadar tako zahtevajo posebne okoliščine območij, ki prejemajo pomoč (na primer kadar se upravičenec zaradi svoje lokacije na območju, ki prejema pomoč, srečuje s posebnimi težavami pri pridobivanju novega financiranja na trgu), lahko Komisija sprejme prispevek, ki je nižji od 50 % stroškov prestrukturiranja za namene točke 64.

5. POMOČ PONUDNIKOM STORITEV SPLOŠNEGA GOSPODARSKEGA POMENA V TEŽAVAH

99. Komisija bo v oceni državne pomoči za ponudnike storitev splošnega gospodarskega pomena v težavah upoštevala posebno naravo storitev splošnega gospodarskega pomena in zlasti potrebo po neprekinjenem zagotavljanju storitev v skladu s členom 106(2) Pogodbe.
100. Ponudniki storitev splošnega gospodarskega pomena lahko zahtevajo državno pomoč, da bi lahko še naprej ponujali te storitve pod pogoji, ki so združljivi z njihovo dolgoročno sposobnostjo preživetja. Za namene točke 47 lahko torej obnova dolgoročne sposobnosti preživetja temelji zlasti na predpostavki, da bo vsaka državna pomoč na voljo v celotnem obdobju pooblastitve, ki je bila sklenjena pred ali med postopkom prestrukturiranja, če taka pomoč izpolnjuje zahteve glede združljivosti iz okvira storitev splošnega gospodarskega pomena ⁽⁵²⁾, sklepa o storitvah splošnega gospodarskega pomena ⁽⁵³⁾, Uredbe (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁴⁾, Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁵⁾ in smernic za letalski sektor ⁽⁵⁶⁾ ali Uredbe Sveta (EGS) št. 3577/92 ⁽⁵⁷⁾ in smernic o pomorskem prometu ⁽⁵⁸⁾.
101. Komisija pri oceni pomoči za ponudnike storitev splošnega gospodarskega pomena v težavah na podlagi teh smernic upošteva vso državno pomoč, ki jo je prejel zadevni ponudnik, vključno z nadomestili za javne storitve. Ker pa lahko ponudniki storitev splošnega gospodarskega pomena velik delež svojih običajnih prihodkov dobijo iz nadomestil za javne storitve, je lahko skupni znesek pomoči, ki se ugotovi na ta način, precej velik v primerjavi z velikostjo upravičenca in se državi tako pripišejo nesorazmerno visoki stroški v zvezi s prestrukturiranjem upravičenca. Komisija torej pri določitvi lastnega prispevka na podlagi oddelka 3.5.2.1 ne bo upoštevala nadomestil za javne storitve, ki izpolnjujejo zahteve glede združljivosti iz okvira storitev splošnega gospodarskega pomena, sklepa o storitvah splošnega gospodarskega pomena ali Uredbe (ES) št. 1370/2007 ali Uredbe (ES) št. 1008/2008 ter smernic za letalski sektor ali Uredbe Sveta (EGS) št. 3577/92 in smernic o pomorskem prometu.
102. Kolikor so sredstva potrebna za izvajanje storitev splošnega gospodarskega pomena, morda ni izvedljivo zahtevati odprodaje takšnih sredstev z ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence za namene oddelka 3.6.2. Komisija lahko v takšnih primerih zahteva, da se sprejmejo drugi ukrepi, ki bodo preprečili izkrivljanje konkurence v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, zlasti s čim prejšnjo uvedbo pravične konkurence v zvezi z zadevnimi storitvami splošnega gospodarskega pomena.

⁽⁵²⁾ Sporočilo Komisije – Okvir Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve (2011) (UL C 8, 11.1.2012, str. 15).

⁽⁵³⁾ Sklep Komisije 2012/21/EU z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL L 7, 11.1.2012, str. 3).

⁽⁵⁴⁾ Uredba (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L 315, 3.12.2007, str. 1).

⁽⁵⁵⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3), členi 16, 17 in 18.

⁽⁵⁶⁾ Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom (UL C 99, 4.4.2014, str. 3).

⁽⁵⁷⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 3577/92 z dne 7. decembra 1992 o uporabi načela prostega pretoka storitev v pomorskem prometu med državami članicami (pomorska kabotaža) (UL L 364, 12.12.1992, str. 7).

⁽⁵⁸⁾ Sporočilo Komisije C(2004) 43 – Smernice Skupnosti o državnih pomočeh za pomorski promet (UL C 13, 17.1.2004, str. 3).

103. Kadar ponudnik storitev splošnega gospodarskega pomena ne more izpolniti pogojev iz teh smernic, zadevna pomoč ne more veljati za združljivo. Vendar lahko Komisija v takšnih primerih odobri izplačilo pomoči, ki je potrebna za zagotovitev neprekinjenega izvajanja storitev splošnega gospodarskega pomena, dokler se storitev ne zaupa novemu ponudniku. Komisija bo pomoč odobrila samo, če zadevna država članica objektivno dokaže, da je pomoč strogo omejena na znesek in trajanje, ki sta potrebna, da se storitev zaupa novemu ponudniku.

6. SCHEME POMOČI ZA MANJŠE ZNESKE POMOČI IN UPRAVIČENCE

6.1 Splošni pogoji

104. Če države članice želijo zagotoviti pomoč MSP ali manjšim podjetjem v državni lasti v skladu s temi smernicami, se taka pomoč običajno dodeli v okviru shem. Uporaba shem pomaga omejiti izkrivljanje konkurence, povezano z moralnim tveganjem, tako da državi članici omogoča, da predhodno predloži jasno izjavo o pogojih, pod katerimi se lahko odloči za dodelitev pomoči podjetjem v težavah.
105. Sheme morajo določati največji znesek pomoči, ki se lahko dodeli posameznemu podjetju v okviru postopka dodelitve pomoči za reševanje, pomoči za prestrukturiranje ali začasne podpore za prestrukturiranje, vključno s primeri, ko je načrt spremenjen. Največji skupni znesek pomoči, dodeljene posameznemu podjetju, ne sme presegati 10 milijonov EUR, vključno s pomočjo, pridobljeno iz drugih virov ali v okviru drugih shem.
106. Čeprav se bo združljivost takih shem na splošno ocenjevala ob upoštevanju pogojev iz poglavij 3, 4 in 5, je ustrezno zagotoviti tudi v določenih vidikih poenostavljene pogoje, da lahko države članice uporabijo navedene pogoje brez nadaljnega sklicevanja na Komisijo ter da se zmanjša za breme MSP in manjša podjetja v državni lasti zaradi predložitve zahtevanih informacij. Glede na to, da gre pri tem za nizke zneske pomoči in male upravičence, Komisija meni, da je v takih primerih možnost za znatno izkrivljanje konkurence bolj omejena. Zato se za take sheme smiselno uporabljajo poglavja 3, 4 in 5, razen če je v oddelkih 6.2, 6.3, 6.4 in 6.5 določeno drugače. To poglavje vključuje tudi določbe o začasni podpori za prestrukturiranje ter trajanju in oceni shem.

6.2 Cilj skupnega interesa

107. Medtem ko ni verjetno, da bi izstop posameznega MSP ⁽⁵⁹⁾ s trga povzročil socialne težave ali tržne pomanjkljivosti v obsegu, ki se zahteva za namene iz točke 44, obstaja v zvezi z MSP velika zaskrbljenost glede tega, da se lahko uniči vrednost, če MSP, ki bi za obnovo svoje dolgoročne sposobnosti preživetja sicer lahko izvedlo prestrukturiranje, nima te možnosti zaradi likvidnostnih težav. Za dodelitev pomoči v okviru shem je torej dovolj, da država članica ugotovi, da bi izstop upravičenca verjetno povzročil socialne težave ali tržno pomanjkljivost, zlasti da bi:
- (a) izstop inovativnega MSP ali MSP z velikim potencialom za rast lahko imel negativne posledice;
  - (b) izstop podjetja z močnimi povezavami z drugimi lokalnimi ali regionalnimi podjetji, zlasti drugimi MSP, lahko imel negativne posledice;
  - (c) pomanjkljivosti ali negativne spodbude kreditnih trgov potisnile podjetje, ki je sicer sposobno preživeti, v stečaj ali
  - (d) nastali podobni primeri resnih težav, ki jih upravičenec ustrezno utemelji.
108. Z odstopanjem od točke 50 upravičencem v okviru shem ne bo treba predložiti tržne raziskave.

⁽⁵⁹⁾ V poglavju 6 „MSP“ vključuje manjša podjetja v državni lasti.

6.3 Ustreznost

109. Zahteva iz točke 55(d) velja za izpolnjeno, če se pomoč za reševanje dodeli za največ šest mesecev, v tem času pa je treba opraviti analizo položaja upravičenca. Do konca navedenega obdobja:
- (a) mora država članica odobriti načrt prestrukturiranja ali likvidacije ali
  - (b) mora upravičenec predložiti poenostavljen načrt prestrukturiranja v skladu s točko 115 ali
  - (c) mora biti posojilo odplačano ali mora prenehati jamstvo.
110. Z odstopanjem od točke 57 državam članicam ne bo treba oceniti, ali je nadomestilo, določeno v skladu s točko 56, ustrezno referenčno merilo.

6.4 Sorazmernost pomoči / pomoč, omejena na najmanjšo potrebno

111. Z odstopanjem od točke 64 lahko države članice lasten prispevek štejejo za ustrezen, če znaša najmanj 40 % stroškov prestrukturiranja v primeru srednje velikih podjetij ali 25 % stroškov prestrukturiranja v primeru malih podjetij.

6.5 Negativni učinki

112. Država članica, ki namerava dodeliti pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje ali začasno podporo za prestrukturiranje, mora preveriti, ali je upoštevano načelo enkratnosti pomoči iz oddelka 3.6.1. Zato mora ugotoviti, ali je zadevno podjetje v preteklosti že prejelo pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje ali začasno podporo za prestrukturiranje, vključno z vsako tovrstno pomočjo, dodeljeno pred začetkom veljavnosti teh smernic, in vsako nepriglašeno pomočjo. Če jo je prejelo in če je preteklo manj kot 10 let⁽⁶⁰⁾ od dodelitve pomoči za reševanje ali začasne podpore za prestrukturiranje ali od konca obdobja prestrukturiranja ali od prenehanja izvajanja načrta prestrukturiranja (upošteva se tisto, kar je bilo pozneje), se nadaljnja pomoč za reševanje, pomoč za prestrukturiranje ali začasna podpora za prestrukturiranje ne sme dodeliti, razen:
- (a) če dodelitev začasne podpore za prestrukturiranje sledi dodelitvi pomoči za reševanje kot del enotnega postopka prestrukturiranja;
  - (b) če dodelitev pomoči za prestrukturiranje sledi dodelitvi pomoči za reševanje ali začasne podpore za prestrukturiranje kot del enotnega postopka prestrukturiranja;
  - (c) če je bila pomoč za reševanje ali začasna podpora za prestrukturiranje dodeljena v skladu s temi smernicami in ji ni sledila pomoč za prestrukturiranje ter:
    - (i) je bilo ob dodelitvi pomoči v skladu s temi smernicami smiselno pričakovati, da bo upravičenec dolgoročno sposoben preživeti, in
    - (ii) je zaradi nepredvidljivih okoliščin, za katere upravičenec ni odgovoren, po najmanj petih letih potrebna nova pomoč za reševanje ali prestrukturiranje ali začasna podpora za prestrukturiranje;
  - (d) v izjemnih in nepredvidljivih okoliščinah, za katere upravičenec ni odgovoren.
113. Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence bodo verjetno imeli nesorazmeren učinek na mala podjetja, zlasti glede na breme zaradi izvajanja takšnih ukrepov. Z odstopanjem od točke 76 države članice torej niso obvezane, da od malih podjetij zahtevajo take ukrepe, razen kadar pravila o državni pomoči v določenem sektorju določajo drugače. Vendar pa mala podjetja praviloma ne bi smela večati svoje zmogljivosti v obdobju prestrukturiranja.

⁽⁶⁰⁾ Pet let v primeru sektorja primarne kmetijske proizvodnje.

6.6 Začasna podpora za prestrukturiranje

114. V nekaterih primerih bi se podjetje morda lahko v celoti prestrukturiralo brez pomoči za prestrukturiranje, če je zmožno pridobiti likvidnostno podporo, ki traja dlje, kot je določeno v pogojih pomoči za reševanje. Države članice lahko vzpostavijo sheme, ki omogočajo likvidnostno pomoč za obdobje, ki je daljše od šestih mesecev (kar se imenuje „začasna podpora za prestrukturiranje“), in sicer pod pogoji, navedenimi v nadaljevanju.
115. Začasna podpora za prestrukturiranje mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- (a) podpora mora vključevati pomoč v obliki jamstev za posojila ali posojil;
  - (b) strošek financiranja posojila ali, v primeru jamstev za posojilo, skupni strošek financiranja zjamčenega posojila, vključno z obrestno mero posojila in jamstveno premijo, mora biti skladen s točko 116;
  - (c) začasna podpora za prestrukturiranje mora biti skladna z določbami poglavja 3 teh smernic, kot je spremenjeno v tem poglavju;
  - (d) začasna podpora za prestrukturiranje se lahko dodeli za obdobje največ 18 mesecev, pri čemer se to obdobje skrajša za vsako neposredno predhodno obdobje pomoči za reševanje. Do konca navedenega obdobja:
    - (i) mora država članica odobriti načrt prestrukturiranja, kot je predvideno v točki 55(d)(ii) tega dokumenta, ali likvidacije ali
    - (ii) mora biti posojilo odplačano ali mora prenehati jamstvo
  - (e) najpozneje šest mesecev po izplačilu prvega obroka upravičencu, pri čemer se to obdobje skrajša za vsako neposredno predhodno obdobje pomoči za reševanje, mora država članica odobriti poenostavljen načrt prestrukturiranja. V načrtu ni treba navesti vseh elementov iz točk 47 do 52, vendar morajo biti v njem vsaj opredeljeni ukrepi, ki jih mora upravičenec sprejeti, da bi obnovil svojo dolgoročno sposobnost preživetja brez podpore države.
116. Stopnja nadomestila za začasno podporo za prestrukturiranje ne sme biti nižja od referenčne obrestne mere, določene v sporočilu Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj za šibka podjetja z običajno stopnjo zavarovanja (trenutno 1-letna obrestna mera IBOR, povečana za 400 bazičnih točk)⁽⁶¹⁾. Za zagotovitev spodbud za izstop je treba stopnjo povišati za najmanj 50 bazičnih točk, ko preteče 12 mesecev od izplačila prvega obroka upravičencu (pri čemer se to obdobje skrajša za vsako neposredno predhodno obdobje pomoči za reševanje).
117. Začasna podpora za prestrukturiranje mora biti omejena na znesek, ki je potreben, da upravičenec lahko posluje še nadaljnjih 18 mesecev. Pri določitvi navedenega zneska je treba upoštevati rezultat formule iz Priloge I. Vsak znesek pomoči, ki je večji od rezultata navedenega izračuna, se lahko dodeli le, če je ustrezno utemeljen s predložitvijo načrta za likvidnost, v katerem so opredeljene likvidnostne potrebe upravičenca za naslednjih 18 mesecev.

6.7 Trajanje in ocena

118. Komisija lahko od držav članic zahteva, da omejijo trajanje nekaterih shem (običajno na štiri leta ali manj) in opravijo oceno navedenih shem.
119. Oceniti bo treba sheme, pri katerih so potencialni učinki izkrivljanja še posebej veliki, tj. sheme, ki vključujejo tveganje občutnega omejevanja konkurence, če njihovo izvajanje ne bo pravočasno pregledano.

⁽⁶¹⁾ Glej opombo 34.

120. Glede na cilje pomoči ter da se državam članicam ne naloži nesorazmerno velikega bremena v zvezi z manjšimi projekti pomoči, to velja samo za sheme pomoči z velikim proračunom ali z novimi značilnostmi ali v primeru, da so predvidene pomembne tržne ali tehnološke spremembe ali spremembe predpisov. Oceno mora na podlagi skupne metodologije⁽⁶²⁾ opraviti strokovnjak, neodvisen od organa, ki dodeljuje državno pomoč, in jo je treba objaviti. Ocena se Komisiji predloži pravočasno, da ta lahko oceni morebitno podaljšanje sheme pomoči, v vsakem primeru pa ob prenehanju veljavnosti sheme. Natančen obseg in način izvedbe ocene bosta določena v sklepu o odobritvi ukrepa pomoči. Rezultat ocene je treba upoštevati pri vsakem morebitnem poznejšem ukrepu pomoči s podobnim ciljem.

7. POSTOPKI

7.1 Hitri postopek za pomoč za reševanje

121. Komisija si bo čim bolj prizadevala, da bo v enem mesecu sprejela odločitev v zvezi s pomočjo za reševanje, ki izpolnjuje vse pogoje iz poglavja 3 ter hkrati naslednji zahtevi:
- (a) pomoč za reševanje je omejena na znesek, ki izhaja iz uporabe formule iz Priloge I in ne presega 10 milijonov EUR;
  - (b) pomoč se ne dodeli v okoliščinah, navedenih v točki 72(b) ali (c).

7.2 Postopki v zvezi z načrti prestrukturiranja

7.2.1 Izvajanje načrta prestrukturiranja

122. Upravičenec mora v celoti izvesti načrt prestrukturiranja in izpolniti vse druge obveznosti, določene v sklepu Komisije o odobritvi pomoči. Komisija bo neizvajanje načrta ali neizpolnitev drugih obveznosti štela za zlorabo pomoči, brez poseganja v člen 23 Uredbe (ES) št. 659/1999 ali v možnost tožbe pred Sodiščem v skladu z drugim pododstavkom člena 108(2) Pogodbe.
123. Če postopki prestrukturiranja zajemajo več let in vključujejo visoke zneske pomoči, lahko Komisija zahteva, da se izplačilo pomoči za prestrukturiranje razdeli na obroke, in izplačilo vsakega obroka pogojuje s:
- (a) potrditvijo pred vsakim izplačilom o zadovoljivem izvajanju vseh faz načrta prestrukturiranja v skladu z načrtovanim časovnim razporedom ali
  - (b) svojo odobritvijo pred vsakim izplačilom, po preveritvi, ali se načrt ustrezno izvaja.

7.2.2 Sprememba načrta prestrukturiranja

124. Če je bila pomoč za prestrukturiranje odobrena, lahko zadevna država članica v obdobju prestrukturiranja Komisijo zaprosi za odobritev sprememb načrta prestrukturiranja in zneska pomoči. Komisija lahko takšne spremembe dovoli, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
- (a) iz spremenjenega načrta mora biti še vedno razvidno, da bo sposobnost preživetja obnovljena v razumnem roku;
  - (b) če se povišajo stroški prestrukturiranja, se mora ustrezno povišati tudi lastni prispevek;
  - (c) če se poveča znesek pomoči, morajo biti ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence obsežnejši od prvotno določenih;

⁽⁶²⁾ Tako skupno metodologijo lahko zagotovi Komisija.

- (d) če so predlagani ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence bolj omejeni od prvotno določenih, se mora znesek pomoči ustrezno zmanjšati;
- (e) nov časovni raspored za izvajanje ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence se lahko odloži glede na prvotno sprejet časovni raspored zgolj iz razlogov, na katere upravičenec ali država članica ne more vplivati: v nasprotnem primeru je treba znesek pomoči ustrezno zmanjšati.
125. Če so pogoji, ki jih je določila Komisija, ali zaveze, ki jih je dala država članica, manj stroge, je treba znesek pomoči ustrezno zmanjšati ali pa določiti druge pogoje.
126. Če zadevna država članica spremeni odobreni načrt prestrukturiranja in o tem ne obvesti Komisije ali če upravičenec odstopi od odobrenega načrta prestrukturiranja, bo Komisija sprožila postopek v skladu s členom 108(2) Pogodbe, kot je določeno v členu 16 Uredbe (ES) št. 659/1999 (zloraba pomoči), brez poseganja v člen 23 Uredbe (ES) št. 659/1999 in možnost tožbe pred Sodiščem v skladu z drugim pododstavkom člena 108(2) Pogodbe.
- 7.2.3 *Potreba po obveščanju Komisije o vsaki pomoči, dodeljeni upravičencu v obdobju prestrukturiranja*
127. Če je pomoč za prestrukturiranje proučena v okviru teh smernic, lahko dodelitev vsake druge pomoči v obdobju prestrukturiranja, tudi če je v skladu z že odobreno shemo, vpliva na oceno potrebnega obsega ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence, ki jo izvede Komisija.
128. V priglasitvi pomoči za prestrukturiranje mora biti torej navedena vsaka načrtovana dodelitev druge pomoči upravičencu v obdobju prestrukturiranja, razen če zanjo veljajo pravilo *de minimis* ali uredbe o izvzetju. Komisija bo takšno pomoč upoštevala pri oceni pomoči za prestrukturiranje.
129. Vsaka dejansko dodeljena pomoč v obdobju prestrukturiranja, vključno s pomočjo, dodeljeno v skladu z odobreno shemo, mora biti posamično priglašena Komisiji, če ta v času odločanja o pomoči za prestrukturiranje ni bila obveščena o tem.
130. Komisija bo zagotovila, da dodelitev pomoči iz odobrenih shem ne more zaobiti zahtev teh smernic.

8. POROČANJE IN SPREMLJANJE

131. V skladu z Uredbo (ES) št. 659/1999 in Uredbo Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004⁽⁶³⁾ morajo države članice Komisiji predložiti letna poročila. Navedena letna poročila se objavijo na spletišču Komisije.
132. Komisija lahko pri sprejetju odločitve v skladu s temi smernicami določi dodatne obveznosti poročanja v zvezi z dodeljeno pomočjo, da preveri, ali je bil njen sklep o odobritvi ukrepa pomoči spoštovan. V nekaterih primerih lahko Komisija zahteva določitev skrbnika za spremljanje ali skrbnika za odprodajo ali obeh, da se zagotovi upoštevanje vseh pogojev in obveznosti v zvezi z odobritvijo pomoči.

9. USTREZNI UKREPI IZ ČLENA 108(1) PDEU

133. V skladu s členom 108(1) Pogodbe Komisija predlaga, naj države članice po potrebi spremenijo svoje obstoječe sheme pomoči, da jih uskladijo s temi smernicami, in sicer najpozneje do 1. februarja 2015. Komisija bo odobritev vsake prihodnje sheme pomoči pogojevala z izpolnjevanjem navedenih določb.

⁽⁶³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).

134. Države članice so pozvane, naj dajo izrecno brezpogojno soglasje ustreznim ukrepom, predlaganim v točki 133, v dveh mesecih od datuma objave teh smernic v *Uradnem listu Evropske unije*. Če katera koli država članica ne bo odgovorila, bo Komisija predvidevala, da zadevna država članica ne soglaša s predlaganimi ukrepi.

10. DATUM UPORABE IN TRAJANJE

135. Komisija bo te smernice uporabljala z učinkom od 1. avgusta 2014 do 31. decembra 2020.
136. Priglasitve, ki jih bo Komisija evidentirala pred 1. avgustom 2014, bodo pregledane glede na merila, ki so veljala v času priglasitve.
137. Komisija bo preverila združljivost kakršne koli pomoči za reševanje ali prestrukturiranje, ki je bila dodeljena brez njene odobritve in je zato v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe, z notranjim trgovom na podlagi teh smernic, če je del pomoči ali vsa pomoč dodeljena po objavi smernic v *Uradnem listu Evropske unije*.
138. V vseh drugih primerih bo pomoč proučila na podlagi smernic, veljavnih ob dodelitvi pomoči.
139. Ne glede na določbe točk 136, 137 in 138 bo Komisija od 1. avgusta 2014 pri proučitvi pomoči za ponudnike storitev splošnega gospodarskega pomena v težavah uporabljala določbe iz poglavja 5, ne glede na to, kdaj je bila navedena pomoč priglašena ali dodeljena.
140. Kadar Komisija na podlagi odstavka 9 okvira storitev splošnega gospodarskega pomena v okviru teh smernic prouči katero koli pomoč, dodeljeno ponudniku storitev splošnega gospodarskega pomena v težavah do 31. januarja 2012, bo tako pomoč štela za združljivo z notranjim trgovom, če je v skladu z določbami okvira storitev splošnega gospodarskega pomena, razen odstavkov 9, 14, 19, 20, 24, 39 in 60.
-

PRILOGA I

Formula ⁽¹⁾ za izračun najvišjega zneska pomoči za reševanje ali začasne podpore za prestrukturiranje v šestmesečnem obdobju

$$\frac{EBIT_t + depreciation_t - (working\ capital_t - working\ capital_{t-1})}{2}$$

Formula temelji na poslovnih rezultatih upravičenca (EBIT, dobičku pred obrestmi in davki), doseženih v letu pred dodelitvijo/priglasitvijo pomoči (označeno s „t“). Temu znesku se ponovno doda amortizacija. Od vsote se odštejejo še spremembe v kratkoročnih sredstvih. Spremembe v kratkoročnih sredstvih se izračunajo kot razlika med gibljivimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi ⁽²⁾ za zadnja zaključena obračunska obdobja. Podobno je treba jasno navesti vse rezervacije na ravni poslovnega rezultata, rezultat pa ne bi smel vsebovati takšnih rezervacij.

Namen formule je ocenitev negativnega denarnega toka iz poslovanja upravičenca v letu pred uporabo pomoči (ali pred dodelitvijo pomoči v primeru nepriglašene pomoči). S polovico tega zneska bi moral upravičenec poslovati šest mesecev. Zato se za namene točke 60 rezultat formule deli z dve. Za namene točke 117 je treba rezultat formule pomnožiti z 1,5.

Ta formula se lahko uporablja samo, če je rezultat negativen znesek. Če je rezultat formule pozitiven znesek, je treba predložiti podrobno razlago, ki dokazuje, da gre za podjetje v težavah v skladu z opredelitvijo v točki 20.

Primer:

Dobiček pred obrestmi in davki (mio. EUR)	(12)	
Amortizacija (mio. EUR)	2	
Bilanca stanja (mio. EUR)	31. december, t	31. december, t-1
<i>Gibljiva sredstva</i>		
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	10	5
Terjatve	30	20
Zaloge	50	45
Vnaprej plačani izdatki	20	10
Druga gibljiva sredstva	20	20
Gibljiva sredstva skupaj	130	100
<i>Kratkoročne obveznosti</i>		
Obveznosti do dobaviteljev	20	25
Pasivne časovne razmejitev	15	10
Odloženi prihodki	5	5
Kratkoročne obveznosti skupaj	40	40
Kratkoročna sredstva	90	60
Spremembe v kratkoročnih sredstvih	30	

⁽¹⁾ Dobitku pred obrestmi in davki (EBIT) je treba ponovno dodati amortizacijo v istem obdobju in spremembe v kratkoročnih sredstvih v obdobju dveh let (leto pred uporabo in leto pred tem), rezultat pa nato deliti z dve, da se določi znesek za šest mesecev.

⁽²⁾ Gibljiva sredstva: likvidna sredstva, terjatve (obveznosti strank in dolžnikov), druga gibljiva sredstva in vnaprej plačani izdatki, zaloge. Kratkoročne obveznosti: finančni dolg, obveznosti (do dobaviteljev in upnikov) in druge kratkoročne obveznosti, odloženi prihodki, druge pasivne časovne razmejitev, davčne obveznosti.

$[-12 + 2 - 30]/2 = -20$ mio. EUR.

Ker je rezultat formule višji od 10 milijonov EUR, se hitri postopek iz točke 121 ne sme uporabiti. Če je poleg tega v tem primeru znesek pomoči za reševanje višji od 20 milijonov EUR ali če je znesek začasne podpore za prestrukturiranje višji od 60 milijonov EUR, mora biti znesek pomoči ustrezno utemeljen s predložitvijo načrta za likvidnost, v katerem so opredeljene likvidnostne potrebe upravičenca.

PRILOGA II

Okviren vzorec za načrt prestrukturiranja

Ta priloga določa okvirno kazalo vsebine načrta prestrukturiranja, da bodo lahko države članice in Komisija čim učinkoviteje pripravile in pregledale načrte prestrukturiranja.

Spodaj navedene informacije ne posegajo v podrobnejše zahteve iz smernic glede vsebine načrta prestrukturiranja in drugih zadev, ki jih morajo dokazati zadevne države članice.

1. Opis upravičenca
  2. Opis trga ali trgov, na katerih posluje upravičenec
  3. Prikaz socialnih težav, ki naj bi jih pomoč preprečila, ali tržnih pomanjkljivosti, ki naj bi jih obravnavala, ter primerjava z verjetnim alternativnim scenarijem, ki ne vključuje državne pomoči, pri čemer ta primerjava dokazuje, da v primeru alternativnega scenarija zelenega cilja ali ciljev ne bi bilo mogoče doseči ali pa bi jih bilo mogoče doseči le delno
  4. Opis virov težav upravičenca (vključno z oceno vloge vseh pomanjkljivosti v poslovnem modelu upravičenca ali sistemu vodenja podjetja pri povzročitvi navedenih težav ter obsega, v katerem bi se bilo težavam mogoče izogniti z ustreznimi in pravočasnimi ukrepi vodstva) ter analiza prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti (SWOT)
  5. Opis možnih načrtov za odpravo težav upravičenca ter primerjava navedenih načrtov v smislu zahtevanega zneska državne pomoči in predvidenih rezultatov navedenih načrtov
  6. Opis posredovanja države, podrobnosti o vsakem državnem ukrepu (vključno z obliko, zneskom in nadomestilom za vsak ukrep) ter dokaz, da so izbrani instrumenti državne pomoči ustrezni za reševanje zadevnih težav
  7. Opis postopka za izvajanje izbranega načrta, da bi se obnovila dolgoročna sposobnost preživetja upravičenca v razumnem časovnem okviru (načeloma največ tri leta), vključno s časovnim razporedom ukrepov in izračunom stroškov vsakega ukrepa
  8. Poslovni načrt z opredelitvijo finančnih napovedi za naslednjih pet let in dokazom o obnovi dolgoročne sposobnosti preživetja
  9. Dokaz obnove sposobnosti preživetja na podlagi izhodiščnega in najslabšega možnega scenarija, predstavitev uporabljenih predpostavk ter njihova utemeljitev na podlagi tržne raziskave in analiza občutljivosti
  10. Predlagani ukrepi za lastni prispevek in porazdelitev bremena
  11. Predlagani ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence
-